

జియోగ్రాఫీ

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు పెండ్లరామానాయుడు

సంపుటి 35]

సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

[సంచిక 17

ముఖ్యమంత్రి-వదంతులు ఉపఎన్నికలవిజయం-సంజీవయ్య కాంగ్రెసుకు, సంజీవరెడ్డి ప్రభుత్వానికి విజయాలు కాంగ్రెస్ సంస్థల ఎన్నికల కార్యక్రమం వునర్పిర్యం

ఈసారి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సీలంసంజీవ రెడ్డిగారి నాయకత్వంలో ఎక్కడో పీఠిలో బలహీనత కనిపిస్తుంది. గత పర్యాయం కంటే ఈ దశావారి నాయకత్వం మరింత బలీష్టంగా, వారి ప్రభుత్వం మరింత కఠినంగా వుంటుందని వూహించారు. కాని అవూహ అవాస్తవికమే అయినట్లుంది.

శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఎంపికవడంలేదని, వారు గవర్నరుగా పోతారని, కేంద్రంలో మంత్రిగా వరింపడతారని వదంతులు రావడం, అవి వ్యర్థమేనని ఆరుగురున్నారు. ఈ వదంతుల సంవరణంలే; వారు కేంద్రానికి అప్యాయం అడిగారని, శ్రీ కె.సి. రెడ్డి స్థానంలో గ్రామీణి పోతారనే; కాబావడంకీ, ఇది హైదరాబాదులోనే వుట్టింది; శిల్పాలను వ్యాపించింది. దీనికి ఢిల్లీలో ఏమాత్రం ఆధారం దొరకడంలేదు.

శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారి నాయకత్వం ఈ సారి ఈ విధంగా అనిశ్చితం గావడానికి కారణం - విషయజ్ఞులు వూహించడాన్ని

జిల్లా - వారికి హైదరాబాదులో సంఖ్యా బలం తక్కువైతాదు; ఢిల్లీలో హైమాకండు ఆదరం లోపించడంగానే కనబడుతుంది. అగ్రనాయకుల అలిమానానికి శ్రీ సంజీవ రెడ్డిగారు దూరమైవారనుటకు వారి వుప

మా రాజకీయ పరిశీలకుడు

న్యాయంలోనే వూర్తి ఆధారం దొరుకుతుంది. మానసికంగా శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారిలో ఈ అనుకూలత వుష్టంగా గోచరిస్తుంది. దాని పర్యవసానంగానే ఈ వదంతులు!

ఈ వదంతులన్ని కేవలం కల్పితాలేనా? అంటే, వారు అని చెప్పడానికి ఆధారాలులేవు. కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు ఢిల్లీలో అలిమానపాతుడు కావడం; మాజీ అధ్యక్షుడు, ముఖ్యమంత్రి అయిన శ్రీ సంజీవ రెడ్డి పి. ఐ. సి. సి. కి గాని, కేంద్రంలో ప్రభుత్వస్థాయిలో ఉరిగిన

ఒకటి రెండు సమావేశాలకుగాని పోజుకు కాకపోవడం; శ్రీ సంజీవయ్య పలుసార్లు అంధ్యశిల్పాలకు వచ్చిపోతుండడం; వారికి శ్రీ కొత్త రఘురామయ్య తోడుగావడం; రాష్ట్రవ్యవహారాలన్ని ఢిల్లీలో తారుమారవుతుండడం; తొలిసారిగా కానవనక కాంగ్రెస్ పార్టీలో శ్రీ సంజీవయ్య అనుయాయులనుకునేవారు శ్రీ సంజీవరెడ్డికి వ్యతిరేకంగా బయటపడడం; దాదాపు 30 మంది కానననవ్యులపై పలుకుబడిగల రిమిన్యూమంత్రి శ్రీ నూకల రామచంద్రారెడ్డి-దిన పత్రికల వార్తలవారం - సంజీవయ్యతో 'రహస్య మంతనాలు' జరవడం-ఇవన్నీ, ఆధారాలున్నా లేకపోయినా, వూహగానాలకు అవకాశం కల్పిస్తున్న అంశాలు.

మంచినీళ్లకోరకు మంచును పోగుచేయడంను ఈ తరగతివారులోని భారతీయ నిగుణం

ఇవేగాక ఇటీవల శ్రీ పి. సి. సుబ్బారెడ్డి, శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారలు ఢిల్లీకి పోయినపుడు ఒకరికి తెలియకుండా ఒకరు సంజీవయ్యను కలసుకోవడం గూడా ఈ వూహలకు మరొక బలమైన కారణంగా కనుపిస్తుంది. కాని, అంధ్యమంత్రిలు, ఢిల్లీలోవున్న అంద్యులైన కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుల్ని మర్యాద కొరకు దూరివుండడదా? లేక శ్రీ పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు కృష్ణ గోదావరి వదిలించు విషయంలో వారి

సమాచార సానుభూతుల కొరకు శ్రీ సంజీవయ్యను కలసుకొని వుండగూడదా? అని రాజకీయజ్ఞులవ్రత్యం. కాని, వారి సమావేశాలకు ఇంతకంటే బలమైన, గూఢమైన కారణాలుండి తీరాలని వూహించడం బరుగుతున్నది. శ్రీ సంజీవయ్య-శ్రీ పి. సి. సుబ్బారెడ్డి మధ్యవుండిన సంబంధాలనుబట్టి ఇది నిజమేమోననుకొనేవారు గూడా లేకపోలేదు. ఈ మంత్రిత్వపురు రాష్ట్రంలో

—కొరవ 7 వ కేటిలో

పట్టిక అకౌంటు కమిటీ నివేదికాంశం

ప్రభుత్వ పశుక్షేత్రాలలో దుబారా, దుర్వ్యయం

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

తెలంగాణలోని పశుమంకవాక పాడి కేంద్రంలోనూ, గుంటూరుజిల్లాలోని లాం పారమిలోను జరిగిన దుబారా, దుర్వ్యయం

గమనంకాబట్టి, యీవారిత్రైవా కంట్టు వెరది, బాధ్యులైనవారిపై చర్య తీసుకుంటారో లేక యింకా యీ విషయంలో మరెంత జాప్యం జరుగుతుందో చూడవలసివుంటుంది.

పొదుపులోనే మీ భద్రత మీ దేశ భద్రత కూడా

లామూ పొరంలో 1957 జూలైలో 25 పశువులు పనికిరానివిగా పొరం అడికారులు తేల్చి, వాటిని విక్రయించేమకు పై అధికార్ల అనుమతికి వ్రాశారు. అతర్వాత 1958 ఏప్రిల్లో పశుపోషణశాల డిప్యూటీ డైరెక్టరు ఆ పొరం సందర్శించారు. కాని పనికిరాని పశువుల అమ్మివేతకు అనుమతి మాత్రం యివ్వలేదు. తిరిగి ఆ డిప్యూటీ డైరెక్టరుగారే, ఎ ని మి ది వెలలతర్వాత రెండవసారి అక్కడకువెళ్లి, పనికిరాని అ పశువుల విక్రయానికి ఆ తర్వాత యిచ్చారు.

యీలా ప్రభుత్వవ్యక్తికి తేలికనాయి. బతే యీ వ్యయమంతా అరు, అందు యేక్కరితం జరిగిందే! అయినా ప్రభుత్వ గమనం తారేలనడకను మించిన మంద

ఈలోగా రెండుపశువులు యిమిలోకా

—కొరవ 12 వ కేటిలో

ప్రకటన

స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా వారు తమ డిపాజిట్ రేట్లను

1-4-63 నుండి ఈ క్రింది విధముగా సవరించారు.

సీనింగ్స్ బ్యాంకు ఆకౌంట్లు	సాఠం 3 %
సీనింగ్స్ బ్యాంక్ డిపాజిట్ ఆకౌంట్లు	సాఠం 3 1/4 %
ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు - ఆరు నెలలకు	సాఠం 3 1/4 %
ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు - పన్నెండు నెలలకు	సాఠం 4 %
ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు - ఇరవై నెలలకు లేదా ముప్పది ఆరు నెలలకు	సాఠం 4 1/4 %

కాల్ డిపాజిట్లు - యితర స్వల్పకాలిక డిపాజిట్లు గూడా సర సమయిన రేట్లకు అంగీకరింపబడును.

దేశవ్యాప్తంగా వ్యాపించియున్న 1000-కి మించిన ఆఫీసులతో స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా దేశానికి సేవ చేస్తున్నది.

ఓ డిపాజిట్ అవసరములు దిన్నవైనా - పెట్టవైనా ఓ సమీపములో నున్న స్టేటు బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియావారు ఓ డిపాజిట్ అవసరములను తీర్చుటకు మిమ్ములను ఆహ్వానించుచున్నారు.

స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా

భారతదేశములో కెల్ల ప్రముఖ బ్యాంకు.

కోడె దూడలు కనుపడలేదు

- 1 ఎల్లవంటి పూజించి, వచ్చిరాని కోడె మూలు, ఏ పాపం తెలియక రమారమి యిస్తు.
- 2 తెల్లవన్నెలు, మెడమీద నల్లకాయలు, రెండు అంగుళాల పొడవు కోమూలు, కోకన వెంట్రుకలు పూడి పొయి వున్నవి.
- 3 తెల్లకోడెదూడ, వచ్చిరాని కోమూలు, నల్లనికోక.
- 4 తెల్ల కోడెదూడ. పై పాని మాది రే వుంటుంది.

అన్ని మూడుగా ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్కటి వున్నవి. వదిలిపోయినా సరే పాపం పొలములో కట్టవేసి వుండగా తప్పించు కున్నవి. పొడి తెలివినవారికి కోడెదూడ 1-3 రూ. 25/- లు కొప్పన యిస్తాము. **ఉప్పురు పట్టాభిరామరెడ్డి, ఆల్టిపురం పోస్టు. (నెల్లూరు జిల్లా)**

అన్నిరకాల ఫోటోలకు ఎతిరాట్ స్టూడియో
(ఉప్పురాపాట ఎదుట) **నెల్లూరు**
ఆస్తి వేలము

యాక్సింగ్ పుడమిందిన ఆర్థి నెల్లూరు ట్యాంకులోలో సి. దొరస్వామి & Sons వారిది. వారు లోతులు కుంబం వంటి వాటిని పరిష్కారము చేయుటకు గాను మేము ముగ్గురము, అంతరి పాకీదారులవలె నున్నా, సి. దొరస్వామి & Sons వారు వల్లమున్నా అధికారం పొందియున్నాము. గాన నడదు ఆస్తిని 6-5-61 తేది సా. 3 గంటలకు నడదు యింటివద్ద యాలము బదువలకును. పూర్తి వివరములు యాలము రోజు ముద్దన తెలుసుకొనవచ్చును.

- డి. మాస్టరు —
- నెల్లూరు టిప్పూలో, అక్షరాల అగ్రహారము, పుష్పాలకాంబ సిటిలో నెల్లూరు మునిసిపల్ వార్డు 16, డోర్ నె 4 ను గల యింటలో వడమరక్క శ్రీ రాజగోపాలు మారు అంకణవలెలవారు కేసుకోవబడుట వల్ల కోసినదిపోసి, మిగత తూర్పువట్టు రెండు అంకణములువారు, పైమిట్టి, అండుకు అనుకొనియందు పాకీవలెం పుమారు 30 అంకణములు యిందులో పామి, కక్కను, స్నానముంగిడి వస్త్రాలయకంపు
- ఇట్లు - ముచ్చవర్ణము :
- (1) కేసాల మంపర రామ రెడ్డి.
  - (2) వాయుతు వరధరామ రెడ్డి.
  - (3) చలమల కొండారెడ్డి.

ప్రకటన
ఇంకమూలకంగా యావస్థుండి తెలియలేదుకం ఏమనగా- నాకర్త నారకర్త వలెకంటెండ్యూ, నా మూడు నారకర్త సువ్యయ్య యిద్దరికి మనస్సులు సరిగాలేక చలలదిస్తులుగాయిస్తారు. అటువంటివారి బాక యెవరైనా నా యెదుకొనినది మా తాలూకు పాపములుగాని - అస్తులుగాని యెవరికైననూ వికరయములుగాని, పాపము విడదలంకగాని వారిబాక ప్రాంబంబదంబు కొనిన యెడం అవి యెంత మాత్రం చెప్పవలెవు. నడదుకొనిన అంతరిపరవపు.

ఇట్లు,
నారకర్త అదెమ్మ, ముండ్లపాడుపాపం - కనగింకాలూకా.

జిమ్మిరెలు

శ్రీ శోభకర్ ప్రకాశ కర్తవదియ
శుక్రవారం 26-4-1963

చక్కెర కట్టు

ఇటీవల సరఫరా కొరతలేకుండా, ధర విరహిత లేకుండా వుండిన చక్కెరకు ఇప్పుడు పున్నట్టుండి కఠవు పుట్టింది. చక్కెర దొరకుటలేదు; దొరకొనావర మీదూ 3-50 మొదలు రూ 4-00 ల వరకు (నెల్లూరులో) వున్నది. చక్కెరకు సంబంధించిన ఈ తాత్కాలిక కఠవు కేంద్ర ప్రభుత్వ కంట్రోలు వుత్తరువు వల్ల పుట్టింది. చక్కెర ఉత్పత్తి తగ్గినందున, పంపకం సక్రమంగా జరుగుతుంది, ధర అదుపులో వుండుటకు రక్షణవల్లం ప్రకారం కేంద్రం కంట్రోలు ప్రకటించింది. మిల్లలకుండిన సరఫరా స్వేచ్ఛను తీసివేసి, రాష్ట్రాల అవసరాలకు తగినట్లు తాను నిర్ణయించి సరఫరా చేయడమే కేంద్రం నిబంధనలలోని ముఖ్యంశం. చక్కెరకు బోకుధరగాని, దిల్లీధరగాని నిర్ణయించే బాధ్యత రాష్ట్రాలకు వదలబడింది. అయితే అది ఎంత వుండవచ్చునో కేంద్రం నూరిందివట్టుంది. చక్కెర సరఫరాను క్రమబద్ధం చేయుటకు కేంద్రం కంట్రోలును చేకూర్చి, అసలు చక్కెరకఠవు సంకల్పిస్తే, అది రెట్టం పయింకొచ్చును. ఈ వివరాలపరిచావాలకు వారణం, మిల్లలనుండి సరఫరా అమ్మకాన్ని నిషేధించిన కేంద్ర ప్రభుత్వము, రాష్ట్రాలవారును వెంటనే నిర్ణయించకపోవడంవల్ల; వైదా రాష్ట్రాలు తిల్లాలసరఫరా విషయంలో కఠవు చర్యలు తీసుకోకపోవడంవల్ల ఈ కఠవు పుట్టింది. మిల్లలనుండి చక్కెర అమ్మకము నిబంధించి దాదాపు వర్షంలోకాలు కావచ్చున్నా, ప్రభుత్వం ఆ కొరతను తీర్చలేకపోయింది. ఎత్తినయితేనేమీ కంట్రోలునుకొనగా దాని వివరాలాలు వెల్లయి, ప్రజలను యిక్కట్లొప్పిస్తేనేమి. చక్కెర విషయంలో రెండేళ్లక్రితం మన దేశం మిగులుపరిస్థితులలో వుండినది. ఒకప్పుడు మిల్లలలో చక్కెర నిల్వలు మూలుగునూ, ఒడుదలగాక, వ్యతిరేకి పొయింది. అలాంటిది యిప్పుడు వుత్పత్తి తగ్గి, కంట్రోలు అమలుజరుగవలసిన అవసరంకలిగిందంటే, మన పంపకం ప్రణాళికలవల్ల వికారం వడలుతున్నది. చక్కెర పుత్పత్తి తగ్గుటకు వారణం, చెలకు పుత్పత్తి క్షీణించడమేవలన. అందులో యితరదేశాలలో ఎకరాకు 60 టన్నుల వరకు చెలకు పుత్పత్తివుంటే, మన దేశంలో 15 టన్నులుమాత్రమే! ఇప్పుడు అదిగూడా మరీ తగ్గిపోయిందన్నమాట! ఇది తిరుగా మన వ్యవసాయకార్యక్రమాలపై తీరని మచ్చ! ప్రణాళికా పథంలో వడమూలేకుండా వయనిందినా, మనస్థితి అయోమయంగా వున్నదనుటకు యిదొక నిదర్శనం. ఉత్పత్తులలో ఈ అనిశ్చితపరిస్థితి ప్రణాళికాప్రగతికి కళంకము. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వము, ప్రణాళికా సంఘము వాస్తవికధర్మ భంధో వ్యవహరించి, ఈ అవస్థకు పరిస్థితుండి బయటపడుటకు తగినచర్యలు తీసుకోవలసివున్నది. ఈ చక్కెర కఠవు ఎప్పుడు తిరుకుందో, ధర ఎప్పుడు తగ్గుతుందో తెలియదు. పంపకాన్ని, ధరలను క్రమబద్ధం చేయలేని, అదుపులోపట్టలేని స్థితిలో మన ప్రభుత్వము, ప్రభుత్వ

మన రాజకీయాలు

మా తరిగింతుడు

సరిహద్దు సమస్య
ఇక్కడ అర్ధ శతాబ్దం ప్రస్తుత శతాబ్దం పేరింగు దౌత్యంమీద పెట్టగా అలలువట్టు కొనివుంటే అది అతియాననైనది రుజువు నది. వారికి వైదా నాయకులు యిద్దరు స్వాగత సత్కారాలు కేవలం లాంఛనమై వున్నాక; వారి సన్మాన సందర్భంలో కొలంబో సూచనలవల్ల ఆ ప్రధాని వెలి యిద్దరు అవిప్రాయాలుగూడా అట్టవేస్తున్నవి. కొలంబో రాజ్యాలు మధ్యవర్తులు కారకు; వారి సూచనలు తీర్చుకావటం. ఇంకొకటి యాలో వైదా నాయకులు - సుకల్ డో నంయుక్త ప్రకటనగూడా ఈ దోరణిలోనే వున్నది. ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ జవాబుకు పోఎకై యిద్దరు కాకా ప్రభుత్వం గూడా ఈ వదనలోనే వున్నది. కొలంబో సూచనలను అమోదించకుండా తనతో సంభాషణలకు దిగమని ఇండియాను నిర్బంధించడమే పీటర్లుటి సారాంశం. ఈ పరిస్థితుల్లో నేడు తిరిగి వస్తున్న అతిసరి, లేక ఇతర కొలంబో రాజ్యాలు తెచ్చి క్రొత్త పరిష్కార మూర్ఖాలుగాని, యిచ్చే నంతేకాలుగాని ఏమీగా వుంటాయో చూడవలసి వున్నది.

వైదా దోరణిలో పెట్టమార్పువర్ధించని పరిగిలకుల కావం. ఇండియామీద పిచ్చి ప్రధానాన్ని పూర్తిగా తగ్గించేసిందని గూడా వారి ఆశిప్రాయం. అంతకుముందే భారత్ సైనికుల విడుదలను తనంతకుతాను ప్రకటించింది. ఇవన్నీ స్పృహనువ్యాధ్యాన సూచనలని క్రమవదేవారుండవచ్చు. కాని వైదానమ్మక ప్రోచానికి, కనాయితనానికి గురి యైన భారతదేశం వైదావిషయంలో యిక పొరపాటువడదు. ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ వలసార్లు వక్కాణిస్తున్నట్లు, వైదాతో మన సంబంధాలు అది కొలంబో ప్రతి పాదనలను పూర్తిగా అమోదిం చిన పిమ్మటనేనేమీ మన మారగివిదానంగా

యంతాంగము వున్నవనేది ఈ చక్కెర కంట్రోలువల్ల రుజువువుతున్నది. ప్రభుత్వ ప్రయోగం వుండడంకంటే, అది లేకున్నందువల్లనే ప్రజలకు కనిపించు వున్న వైదా జరుగుతుండేట్లున్నది. తరుంటే మిల్లలనుండి సరఫరా అమివేసి, కంట్రోలును ప్రకటించి, రాష్ట్ర కోటాను నిర్ణయించి యిన్నిరోజులైనా; ఈనాటివరకు తిల్లా స్థాయిలో కల్పితం ఉత్పత్తులు రాక, జిల్లాలలో చక్కెరలేక, వున్నట్టి కొనలేక ప్రజలు గిణిగిణిపోవలసిన దుస్థితి కలిగింది కాదేమోననిపిస్తుంది. ఇది ఒక్క నెల్లూరులోని పరిస్థితిగాను, అంధ్రప్రదేశ్ లోని అన్ని జిల్లాల పరిస్థితి ఇంతే. ఇతర రాష్ట్రాలలో పరిస్థితి ఈ విధంగానే వున్నదో, లేక అంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రత్యేకతగూడా తెలియదు. కంట్రోలు విడిచివేతముందే, చక్కెర సరఫరాలో ఈ లోటు కలుగకుండా ఏర్పాట్లు పూర్తిచేసి, అపిమ్మట ప్రకటించి వుంటే, ఈ పరిస్థితి సంపదించుండేది కాదు. కంట్రోల్ కంట్రోల్ అని కలవ దించేవారికి ఈ చక్కెర కంట్రోలు ఒక హెచ్చరికగా వుండగలదు.

ఇప్పటివైదా వెంటనే చక్కెర సరఫరా తేసి; దిల్లీల అమ్మకాన్ని క్రమబద్ధం చేసి; ధర ఏర్పాతం పేర గమించా అరికట్టుటకు చక్కెరకు అవసరమైన అధికారా తిచ్చి, ప్రజలకు తలిగిన ఈ అసా కర్యాన్ని తొలగించ వలసిందిగా కోరు తున్నాము.

కనీసధరల నిర్ణయం
వైదా సంఘ ప్రోత్సాహించేందుకుగాను వచ్చే పంపకాలాకు బియ్యం, గోధుమలు, ఇతర తిండి పదార్థాల కనీసధరలు త్వరలో ప్రకటించబడతాయి. ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన హెచ్చుదరల ప్రయోజనాలు రైతులకు లభించేట్లు చూడాలి. ప్రభుత్వ కొనుగోలు

మద్రాసులో క్రొత్త ఆమెరికా కాన్సల్ జనరల్ గా నియమించులైన **డాక్టరు అల్బర్ట్ టి. ప్రాంట్లి** బాకపోయినా, చర్యలు సమావేశాలు వరి సమాప్తం గాకుండునంతవరకు పురయ ప్రతినిధివర్గాలూ సుహృద్భావ్యాన్ని ప్రక ర్శించుకొంటున్నవి. ఇదొక్కటే కాకీర్ చర్యలలో కనబడుతున్న ఆకారం! ఒక భూభాగ సంరక్షణకు, ప్రాణప్రద మైన మరొక భూభాగాన్ని పరిపెట్టుటకు మనం సిద్ధంకాగలిగితే కాకీర్ సమస్య పరిష్కారం అంత కష్టమైనదిగాదు! కాని అది మనకు సాధ్యంగాదు. — కొరవ 7వ పేజీలో

అంధ్రప్రదేశ్ వార్తాలేఖ

వ్యవసాయోత్పత్తుల అభివృద్ధికి సమన్విత పథకం

రాష్ట్రంలో వ్యవసాయోత్పత్తులను పెం పొందించడానికి ఒక సమన్విత పథకం ప్రణాళికా రచనా సంఘం సభ్యుడు శ్రీ శ్రీమన్నారాయణ క్రిందటివారంలో రాష్ట్ర రాజధానిలో ఉన్నవ్యయ భూసాంధించ బడింది. అంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయం ప్రధానంగా గల రాష్ట్రమునందున వ్యవసాయోత్పత్తులను పెంపొందించడంలోనూ, అవిషయంలో తృప్తియ ప్రణాళికాల రష్యాన్ని సాధించడంలోనూ ఇతర రాష్ట్రాలకు నాయకత్వం వహించవలసి వున్నది. వ్యవసాయ నిర్వహణ, ఉత్పత్తుల పెంపునల, అందుకు సంబంధించిన సమస్యలు, రైతుల ప్రోత్సాహక చర్యలు మొదలయిన వాటిని గురించిన పథకం అసందర్భంలో కర్పించబడింది. సాంప్ర వ్యవసాయ పథకం పత్తిను గోదావరి తిల్లాలతోకు మరీపది తిల్లాలలో ఎండుకున్న క్షాకులలో ప్రవేశ పెట్టబడనున్నది. నక్రమ మయిన సేద్యం సీటి పొకరాలు గల క్షాకులలో అవకాశం ప్రవేశ పెట్టబడుతుంది. క్రిమిసంహారక ఔషధాలు, రసాయనిక విషువులు సప్తయ చేయబడుతాయి. దీనిపై రాష్ట్రంలో రసాయనిక ఎరువులను మారు 2 లక్షల 50 వేల టన్నులు నిలవ ఉన్నాయి. కాని వాటి పంపిణీ పద్ధతి మెరుగుకావాలి. గ్రామంలో కొందరు రైతులతో అవి దొరుకుతున్నాయి, లేక క్షాకు మార్కెటులో విక్రయించబడుతున్నాయి. లేక అవిషువులు ఇతర ప్రా వినియోగించబడుతున్నాయి అన్న ఏర్పాట్లు లేకుండా చూడాలి అవసరం.

ఉన్నతస్థాయి సంఘం
వ్యవసాయోత్పత్తుల కార్యక్రమాలకు ముఖ్యమంత్రి అధ్యక్షుడుగా రాజధాని ఉన్నతస్థాయిలో ఒక సంఘం నెలకొ బడింది. ఇట్టి సంస్థాన్ని ఇంతకు మున్నుకో ఏర్పాటుచేయవల్సింది. వానా వ్యవసాయోత్పత్తుల కార్యక్రమం ప్రయోజన కరంగా సమన్వయపర చర్యవేది మంత్రి లతోబాడిన అ సంఘంచేసి నిర్ణయాలపై కంటే తిల్లాల స్థాయిలో నమితులు, గ్రామాల స్థాయిలోనూ నిర్వహణ కార్యకర్తలపై ఎక్కువగా అధికారపడిఉంటుంది. కార్యకలాపాల సమన్వయం అనేది చెప్పడం — కొరవ 7వ పేజీలో

అక్షయపుష్కరం

అక్షయపుష్కరం

- ★ ఈజిప్టు-సిరియా-ఇరాక్ సీమల సమాఖ్య
- ★ లండన్ లో జరిగిన చిత్రమైన నేరం!
- ★ ఇండోనేషియా - భారత తాటస్థాళాలపై అమెరికా ముఖ్యుడు హరివంశ
- ★ చైనాపాత్రమన కమ్యూనిస్టుల ఖండన

చైనానే విడుదలగావించబడిన మొదటిజట్టు భారత ప్రైవేటులో కొందరు మన ధూళిగా... అదుగు... కృత్రిమంగా... మాతృభూమికి వందనమాచరిస్తుండడం చైత్రంలో చూడవచ్చు. మన ప్రైవేటుల దేశభక్తి ఎంత మహోన్నతమైనదో ఈ దృశ్యం చాటుతుంది.

ఈ పంక్తులు వ్రాయుట అరంభించే సరికి జోర్జియా ప్రభుత్వం ఎగిరిపోయింది. ఇది అరబ్ దేశాల ప్రభావమా? ఇప్పటికే అందిన కొలదివ్వలంకానివి. ఈ భావమే కృతజ్ఞమవుతుంది.

ఈజిప్టు - సిరియా - ఇరాక్ సీమల సముద్రసమాఖ్య (అరబ్ దేశాల) నిర్మాణం అసంపదాయకమని జోర్జియా ప్రభుత్వం వ్యతిరేకించింది. కాని, అట్టి నిర్మాణం లోకి జోర్జియా సీమలు త్రోయడానికి పుట్టా పుట్టాగా కృషిచేసినవారే నిర్మాణ ప్రభుత్వ పతనానికి కారణమని అంటున్నారు.

అరబ్ దేశాలలో వర్తించేవారికి యిమోజా సైతం నిర్ధారణవస్తుంది మళ్ళీ ప్రకటించబడినది. అట్టియే అరబ్ దేశాల కలిసివస్తుంది. ఈ సీమల హక్కు వాదములు మిన్నముట్టినవి.

పెడరేషన్ అర్థమేమిటగా ఈజిప్టు నియంత నాజర్ వుంటారు; ప్రధానమంత్రి సిరియా వాని; స్వికర్ ఇరాక్ వాని. ఇది వశకం. ఏకపక్షమే ఈ పెడరేషన్ అవరణలో వుంటుంది. సిరియా, ఇరాక్ సీమలలో ముఖ్యమైన వాళ్ళోపాటివర్తించు ఏకపక్షభావం వచ్చేమిటగాని అర్థకావాలి అది తమపట్టు వీడినవి.

పెడరేషన్ ఉపాధ్యక్షులు ముగ్గురు వారు; ఒక్కొక్కసీమను ఒక్కొక్కరు రాజీయ, మిలిటరీ దృక్పథం పెడరేషన్ కంటికి ఏకంగా వుంటుంది. అర్థక ప్రణాళికా విధానం, సంస్కృతి విధానం, సమాచార శాఖలన్నీ ఏకంగా వుంటుంది. విదేశాంగసీమ పెడరేషన్ కంటికి వచ్చే కృతంగా వుంటుంది.

పెడరేషన్ మంత్రిమండలి నూతనమై అర్థకావాలనే నుండికొద్దు వ్యాయమానంను స్థిరీకరిస్తుంది.

ఈ వశకంలో వాజర్ విజ్ఞంభణ ఒకమటు పాశ్చాత్యులకు సంకేతం. వాజర్ ఎక్రటివారికి ప్రణాళికావిధి. ఇంకొకండురు వారికి కొంత రింత కలగవచ్చును. తమకు సన్నిహితమైన జోర్జియా, సోవియెట్ రాజ్యాలలో గంభీరంగా రేగితే? జోర్జియా లో గాఢమ ప్రాచారక ముంది గదా!

ఇంతేగాక, ఇస్రాయిల్ కవితవ్యానికి ఈ పెడరేషన్ విధానం అర్థకావాలి. అమెరికా అమాట నష్టంగా చెప్పింది.

ఈ పెడరేషన్ ప్రధానం అందాంతరాల కూడా వచ్చినవి. మార్పు అప్పికాకు వెందిన టాంగ్స్ వ్యాసా నాయకుడు వారియన్ ఉయెరె వీవ్రెట్ 17 న ఒక ప్రకటన

భారతదేశపు 'రేపల్లె' పంజాబ్ ఒక్క గేదెవల్ల 20 వేల నికర లాభం

పంజాబ్ రాష్ట్రము నిరుపమానమైన పొడిపంటలతో నిరంతరం కుల తూగు తుంటుంది. కర్నాటకా ప్రభుత్వ పశు సంవర్ధనశాల 8 వేల ఎకరాల కమతంలో నిర్మించబడినది. ఈ 'పొరం' వల్ల నష్టమా? లాభమా? లేక అయివ్వాలంటు చరిత్రానుదా? అన్న ప్రశ్నకు విదేశ విజ్ఞాన పరిధిపడగు మేనేజరు ఈ విధంగా జవాబు చెప్పినారు.

"ఇక్కడ జిల్లం అతివృద్ధికి హెచ్చుగా వాడువతున్నాము. ప్రతి గేదెకు జను ఒక్క వ్రాస్తుంటాము. చరిత్రనూడ లాభ తంతులనుండి చేర్చి వ్రాస్తాము. మంచి అణ్ణముగల పశువులను వేరువరకదానివై ఈ గేదెను చూడండి, ఇది దినానికి 25 శేర్ల పాలు యిస్తుంది. ఇంతవరకు దీని వైద మేతలన్నీ 5 వేలు, వరులంది పాల వల్ల 20 వేలు, దూడలవల్ల 5 వేలు, నికర లాభం 20,000 రూపాయలు."

కర్నాటకా పొరంలో 350 పొడిపంటలు 200 కోడెనూడలు, 50 అపొతులు, 400 దిన్నూడలు - వెయ్యవతున్నవి. 1500 ఎకరాలలో విల్లపెనర వగైరా మేతవైదలు పెడతారు. ఇక లా రీ లు, ప్రావృత్యం, కృషిలకు కొనువేలేదు. ఈ పొరంలో 'వేదవల్ల జరిగివున్న హరియానా ఎట్టులు, మిగులంవర విడిగిన కాంగయం ఆవులు,

పస్తులులేని పంజాబ్ - 4 - శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

వాళ్ళానికి నోరుకు ప్రసిద్ధివచ్చిన ఒంగోలు ఎట్టులు, సాహివాల్ అవులు, సిందలు, హామీర్ పశువులు మొదలగు మిగత రకములుచూడ కలవు. ఇండియాలోని అన్ని రాష్ట్రాలకు ఇక్కడినుండే పశుగణపు

వారు రాష్ట్ర పశుశాలల నిర్మాణమైనవి ఎగుమతి అగుతుంటును. దెండు కొన వంటు 5 లేక 10 అడుగుల ఎత్తు పశువులే ఎక్కువ. పొడుగుకొనుండడానికి, అం హెచ్చుతుకు పశువుల కొమ్ములను తరచు కొనివేస్తుంటారు.

కర్నాటకా పొరంలో యంత్రాలలో వాలు విండుతారు. వాలు చేపడానికి చూడలు అవసరంలేదు. వృద్ధిన చూడలను పుట్టగానే కల్లలనుండి వేరు చేస్తారు. మొదటినుండి చేపడమనేలే మంకము. గొట్టాలతో నాలుకలకింద వ్రేళ్ళు పెట్టి గిరిగింతలుపెట్టి దూడలను త్రాగిస్తారు. పొరుగులు 2 అడుగుల ఎత్తు 2 అడుగుల లాపు వుంటాయి. పొరుగులకు తగిలింప అర్థ రబ్బరుగొట్టాలు మనం చేతులతో పిండినపుడు వైకి క్రిందికి లాగినట్టు దిద్దు కృత్రిమ వదుస్తుంటాయి. రబ్బరుగొట్టాల కొనలు పరిశుభ్రమైన గ్లాసుపాత్రలోకి దిగేటప్పుడు వాటి కొంతమాడ కనిపిస్తుంటుంది. శక్తిమిందిన పాలను అతిగా పిండినందువల్ల కలిగే నాళ సంబంధ కష్టిపోతుంది.

కర్నాటకా లాభవీరుడు, ఉదాత్త గుణవంతుడు, మహారథుడు అయిన కర్ణుని రాజ్యవనంతుని ఆ పేరు కలిసి

—కొరవ 11 వ శీతా—

HUNTERS OF THE FASHION!

Rayavarapu Sankariah & Sons,
CLOTH MERCHANTS
TRUNK ROAD (Tel : 138) NELLORE.
SIRS : RATES ARE FIXED

ఇతర జిల్లాలు

- * కర్నూలు రోడ్లమీద ప్రభుత్వ బస్సులు: యజమానుల దావాలు కొట్టివేత
- * కంకిపాడు ఎన్నిక సక్రమమేనని తీర్పు
- * కాకినాడలో కళా కాంగ్రెస్ భవనం
- * చిత్తూరులో సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీ

కర్నూలు బస్సుల జాతీయీకరణ

కర్నూలు జిల్లాలో బస్సులను ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవడం జప్తం చేయబడినది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ద్వారా కర్నూలు జిల్లాలో బస్సులను జాతీయీకరణ చేసినట్లు ప్రకటించారు. దీనివల్ల ప్రభుత్వం బస్సులను నిర్వహించే అధికారం కర్నూలు జిల్లాలో ప్రభుత్వం చేతిలోకి వచ్చినట్లు తెలుస్తుంది.

ముఖ్యమంత్రి వేణుకంటెన్ గారు కర్నూలు జిల్లాలో బస్సులను జాతీయీకరణ చేసినట్లు ప్రకటించారు. దీనివల్ల ప్రభుత్వం బస్సులను నిర్వహించే అధికారం కర్నూలు జిల్లాలో ప్రభుత్వం చేతిలోకి వచ్చినట్లు తెలుస్తుంది. దానివల్ల ప్రభుత్వం బస్సులను నిర్వహించే అధికారం కర్నూలు జిల్లాలో ప్రభుత్వం చేతిలోకి వచ్చినట్లు తెలుస్తుంది.

ఈ దావాలో బస్సుల యజమానుల వక్షంగా మద్రాసు న్యాయవాది శ్రీ ఎం. కె. సుబ్బయ్య, హైదరాబాద్ న్యాయవాది శ్రీ పి. బాబులక్ష్మి, శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ, శ్రీ కె. మా మా దారి, శ్రీ కె. శ్రీనివాస మూర్తి, శ్రీమతి అమలకమ్మగారు; ప్రభుత్వ వక్షంగా అడ్వోకేటు జనకం శ్రీ సరస్వతి, రాజ్ రోడ్లవాదా సంస్థ వక్షంగా శ్రీ పి. ఆర్. రామకృష్ణారావుగారు వాదించారు.

కంకిపాడు ఎన్నిక సక్రమమేనని తీర్పు
కృష్ణా జిల్లా కంకిపాడు నియోజకవర్గం

నుండి శ్రీ సి.హెచ్. రామకృష్ణయ్య ఎన్నిక చెల్లదంటూ ఎలక్షన్ డివిజన్ యిచ్చిన తీర్పును కొట్టివేస్తూ, రామకృష్ణయ్యగారి ఎన్నిక సక్రమమేనని ప్రకటిస్తూ హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి శ్రీ చంద్రారెడ్డి, శ్రీ గోపాలకృష్ణనాయగారు 19 తేదీ తీర్పు చెప్పారు.

రామకృష్ణయ్య రాష్ట్ర మైనరిటీ కాలేజీలో కాంట్రాక్టు కలిగివున్నాడని, అందువల్ల ప్రజాసాక్షినిచ్చి చట్టం 7 (4) క్రింద ప్రకారం అతను అసర్దు ఉంది, కావున అతని ఎన్నికను రద్దుచేస్తూ డివిజన్ ప్రధాన న్యాయమూర్తి తీర్పు చెప్పింది. ఆ సెక్షను ఆ కాంట్రాక్టుకు వర్తించదని హైకోర్టు న్యాయమూర్తి తీర్పు చెప్పింది.

కళా భవనం

70 వేల రూపాయల ఖర్చుతో, ఆంధ్ర రాజకీయాలలో అవకాశాలుగా కీర్తి సందిన శ్రీ కళా వెంకటరావు పేరుతో, హైదరాబాద్ లోని కాంగ్రెస్ కార్యాలయాలకి కాకినాడలో నిర్మించబడిన నుండర సొసైటీ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ దామోదరం సరికపయ్య గతవారంలో ప్రవేశోత్సవం జరిపారు. ఈ మహోత్సవాలకి రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ గొట్టపాటి బ్రహ్మయ్య అధ్యక్షతన హస్తా "ఎవ్వడు కాంగ్రెస్ సంస్థలో కలతలు కలిగినా శ్రీ కళా భావకర్తగా పరిష్కరించేవాడు. అట్టి వ్యక్తి ఈ నాడు లేక

—కొరవ 10.వ కేసీల—

విశ్వక వితిక్క సోమయాజి

'శివకేశవుల అభేదాన్ని నిరూపించి భాషకు, సంఘ, మతాలకు సేవజేసిన అవతారమూర్తి'

డాక్టరు దివాకర్ల ప్రశంస: నెల్లూరులో కవిత్వయ జయంతులు

విశ్వక సోమయాజి భాషకు సంపూర్ణ మరణం సేవజేసిన అవతార మూర్తి యని, విశ్వకవి యని డాక్టరు దివాకర్ల వెంకటాచారిని శోచించు లభించారు. విశ్వక కేవలం కవి మాత్రమేగాదని, అయిన ఆంధ్ర దరితలో అండమైన గౌరవ స్థానాన్ని ఆర్జించిన మహాపురుషుడని, యూరప్ లో పోషణానం ఎటువంటిదో విశ్వక సోమయాజి అటువంటిదని శ్రీ గుంటూరు శేషిండ్లశర్మ అభిప్రాయపడ్డారు.

21 తేదీ సాయంకాలం రేణుక లక్ష్మి నరసారెడ్డి పురమందిరంలో జరిగిన జయంతి వందకర్పణలో విద్యార్జిత సభలో మైదివంగా కవిప్రసాద సంస్కరణ జరిగింది. విశ్వక జయంతి నెల్లూరు మండలియింతు, దిక్షాను మునిసిపల్ కమిషన్ అయిన శ్రీ గుంటూరు శేషిండ్లశర్మ అధ్యక్షత వహించారు. ఉపాధ్యక్షులు విశ్వకవిద్యాలయ రీడరు డాక్టరు దివాకర్ల వెంకటాచారి, విశ్వకవి ప్రసాద సంస్కరణ.

ఈ వందకర్పణలోనే 20 తేదీ సాయంకాలం వాగమ శాసనంను సన్నయ, 21 తేదీ ప్రబంధవరమేత్తరుడు యుద్ధిన జయం త్పత్నవాలుగూడా వైభవోపేతంగా జరిగాయి. శ్రీయుతులు మదనాచార్యుల వశ్య నారాయణశాస్త్రి, చదలవాడ జయరామ శాస్త్రి, డాక్టరు దివాకర్ల వెంకటాచారి గారు శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారిచే నూత్నవస్త్రాలు, బందన చల శాంబాల సహితంగా సూతువచ్చారో సత్కరింపబడినారు.

ఈ వందకర్పణం కవిత్వయ జయంతుల కార్యక్రమాలను ఆచారవాణి విజయవాడ స్టేషన్ వారు రికార్డు చేసారు.

సన్నయ జయంతి

20 తేదీ సాయంకాలం సన్నయ జయంతి జరిగింది. నెల్లూరు క్రైయినింగు కాలేజీ ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయమంత్రి శ్రీ ఆర్. వి. శేషయ్య గారు అధ్యక్షత వహించారు. వర్ణమాస సమాజం కార్యదర్శి శ్రీ పి. వి. రమణారెడ్డి సభాధ్యక్షుని, ఉపన్యాసకులను చేదిక మీదకు ఆహ్వానించారు.

వదాన్య శేఖరులు, సాహిత్య సహారాధకులు; 1936 నుండి విశ్వక జయంతిని, 1958 నుండి కవిత్వయ జయంతులను నిర్వహిస్తూ, విద్యా ఆంధ్ర కవిసంఘంను సన్నాసిస్తూ, ఈ జయంతుల శాశ్వత నిర్వహణకు ఒక నిధిని ఏర్పాటుచేసిన శ్రీ విశ్వకవరపు రామరెడ్డిగారు కవిత్వయ శ్రీ మూర్తులతో పాటుగా, కవులకు ఆహారాలును స్వాగతం చెప్పారు.

సభాధ్యక్షులు శ్రీ శేషయ్య గారు ప్రవచనం చేస్తూ, విశ్వకవిత్వయ జయంతులు నెల్లూరులో జరగడం; శ్రీ విశ్వకవరపు రామరెడ్డిగారు కవులను సన్నాసించడం ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండరూ గర్వించదగిన విషయమన్నారు. వట్టూరలో కాకపోయినా, గౌరవంతో కారకం అదికావ్యమైనదని, తెలుగులో మొదటికావ్యం భారతమని, ప్రథమ గోపురవి సన్నయ అని శ్రీ శేషయ్యగారు చెప్పారు. సంస్కృత, కన్నడ భాషలలోని భారతాన్ని విన్న రాజరాజనరేంద్రుడు, భారతాన్ని తెనుగులో గూడా వినుటకు, వైసప్రభావాన్ని ప్రతిభించుటకు సన్నయను తెలుగులో భారత రచన చేయవలసిందిగా కోరినట్లు చెప్పారు.

సన్నయ, సంస్కృతంలో సృష్టించింది కథారచన దిగిందని, సన్నయ రెండు కథలు వెనుకకుపోయి ప్రారంభించాడని, ప్రసాదగణం తీసుకొనివచ్చుటకు సన్నయ ఆహ్వానించాడని అన్నారు. విషయగూడం చేయలేనివారుగూడా విషయ శ్రవణం

చేయగలవరంగా సన్నయ తాను రచిస్తున్నానన్నారని, పెద్దనమాసాలవాడినా, అర్థంగాకపోయినా, చదువుటకు సంఘం, గంగా ప్రవాహంవలె దొర్లిపోతుంటుందని శ్రీ శేషయ్య వుద్ఘాటించారు. సన్నయ —కొరవ 10.వ కేసీల—

తిక్కన సోమయాజి

డాక్టరు దివాకర్ల వెంకటాచారి

అగమమై ప్రసాద వరమాత్యుని వాహినీవల్ల, సర్వలో కాగము రూపుమాపిన మహాత్ముడు విశ్వకవి, తత్వ శ్రీ గత నామచేయమును చేతమునకా గంపెనీ, జన్మ అన్యగత పాపనందాతి నిరాసమునల్ని తరిందిపోయినా.

వాణిజ్య వెల్లరింతు ప్రతిభాబుద్ధులు చేదముడిచి వన్నెయై శ్రోతల రామకావ్యలను దూరగోచనం గలయట్లువల్ల, నీ పూజనర్తన గాందినది మృత్యునిగా మనశ్శెట్లెత్తి, తానే తొలిగాడుచేసి వదిలిందినదోగద యంత పుణ్యమునా.

కందని, వాడిపోవని, నిగారపు వల్ల, సుమమ్ములెర్పి, ఆ నంద మధుప్రవ వ్యవసాధము భారతవాలగూర్చి, వాక్ సుందరి రమ్యకంఠరతు కూర్చి నిలండు సమీపకోక తత్పందము నానియనా విడువకాలపు దాని సుదీర్ఘరేచముల్.

అరిషడ్వర్ణము నమ్మమింది, విమలాశ్వాసంద సామ్రాజ్యముం బరివేష్టించిన విశ్వకవి, వరప్రసాదము విజ్ఞాన భాస్వరమై నన్నుచేసి, సంస్కృతి నిరాస ప్రజ్ఞా విష్ణు శంకర సామ్యమునువెర్చి, దిన్నయ మనఃకంఠోతునికా జేసిననా.

యవనుల చండయాత్ర పలమందని నాటి తేనుంగురాళులు తప్పవ సమయాల తూర్పు నిసదంబులతో బురమేగునేక, తత్పవనక కుంజరమ్ములె చెల్లిన యానము కొంగన్న, యీ కవి కవికాలానికి నడికలో యిదివైసను మోహరధ్యముల్.

ఒకసారి కృష్ణవేణికి ప్రాప్తమయ్యున పూతుగా కవలిన పోల్కినడచి ఒకసారి భక్తవైదిక ముఖాగత వేదమంత్రాల విగుపుతో మచ్చురించి ఒకసారి సుకవికాశ్చిరుంబముల సమస్కృతులంబి కొనునల్లి సేరివహించి ఒకసారి నవపుష్ప మకరంద పికరమ్ము ప్రైతమాసములంగి సారథింది

విశ్వకవి ప్రబావతి దివ్య మేఘం
విహారిలాంధ్ర కవిత్వ శంపాలతాంగి
తరును మెదవుల మెరసి, ఆంధ్రప్రవంశ
మంతమును తనమయమ్ముగా నావరించి.

పాలము సత్కరణంవక, సుబోధకమై, రసమోడిగిల్లం కోమలమగు లైతి, అక్కరకుమాలిన పొల్లవదాలు వాడకే తెలుగున దేశీయమున విశ్వకవిత్వ సృష్టించినట్టి, యుష్టల రచనమ్ము మాతృకకు సైతము లేని మెలుంగు తీర్చెడినా.

యోగము నభ్యసించియును ఉత్తమ కావ్యము సాధనమ్ముగా అగమవేద్యుడైన వరమాత్యుని సన్నిధిగన్న నిక్కవేం వోగులు ముప్పరిప్పటికి పోతన-కాగ్గయ-విశ్వకవిత్వయమునా మూగురు మూపురే అమృతమూర్తులు ఆంధ్రులపాలి వైవముల్.

ఈమహానీయమూర్తి జన్మించిన దివ్యకథాప్రవృత్తిచే, యీ మహిమంతయునా పరిమళించిన చే సుమహార్యమందో తత్పముల వాననల్ విలుకుకొన్నది యీ భువనేక; కాన తత్ శ్రీమయమూర్తికా సతులు చేయవ దుష్టాదర్శిల చేతులై.

(1934 లో ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయ ప్రాంతంలో శ్రీ విశ్వక వేదవర్ణ గారి అధ్యక్షతన జరిగిన ప్రథమ తిక్కన జయంతి సభలో ఎం. పి. విద్యాధికారి డాక్టరు వెంకటాచారిగారు వ్రాసిన పద్యములు. —పం. జ. లై.)

దేవస్థానము సత్రం కట్టుటకు బెండర్లు

నెల్లూరు మూలపేట శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారి తాలూకు మూలపేటలో వుండు దేవస్థానమును ఆనుకొనియున్న తోటలో క్రోత్తగా సత్రం కట్టుటకుగాను రూ. 1,55,100/- లు ఎస్టిమేటు ఏర్పాటుగా కాయాడుకాబడినది. యందుకు పూర్తిపనికిగాను 10% తగ్గింపుతో రూ. 1,39,590/- లు హిందూరిలియన్ ఓ దారిటలుల్ ఎంటిమెంట్టు కమిషనర్ (హైదరాబాద్) వారిచే కాంక్షా కాబడినది. ఈ పనిని ఉత్తరువు జారీచేసిన 12 నెలలు లోగా అన్ని విధముల పూర్తిచేసి దేవస్థానమునకు అప్పగించవలెను. యీ పనిని 3-5-1963 తేదీన శుక్రవారం పగలు 10 గంటల వరకు దేవస్థానం ఆఫీసులో సిల్లుబెండర్లు దాఖలు చేయవచ్చును. బెండర్లు దాఖలు చేయువారు డిపాజిట్టు రూ. 7755/- లు కట్టవలెను. బెండర్లు ఆ దినమే పగలు 10 గంటలకు విప్పబడును. యీ బెండర్లలో పనిచేయుటకు ఉద్దేశ్యము వున్న కంట్రాక్టర్లు కాంక్షా మొత్తమునకు యెంత శాతము తక్కువకు చేసుకొని పని పూర్తిచేయగలరో విశదీకరించవలెను.

యెస్టిమేటు వివరములు దేవస్థానం ఆఫీసులో చూచుకొనవచ్చును.

—అనం వెంకటరెడ్డి - మేనేజింగు(ట్టెన్టీ.

నెల్లూరు

- * గూడలి సంగమేశ్వరస్వామి ఉత్సవాలు
- * ఉత్తమ ఫలితాలొచ్చిన ఉపాధ్యాయులకు ఇక్రీమెంటు - స్కూళ్లవార్షికోత్సవాలు
- * కమ్మవారిపాలెం ప్రాంతంలో చోరభయం

గూడలి మహోత్సవం

గూడారుతాలూకా గూడలి శ్రీ సంగమేశ్వరస్వామివారి బ్రహ్మోత్సవాలు 3 నుండి 14 తేదీవరకు కడువైభవంగా జరిగాయి. స్వర్ణయ దుస్తుల వారాయల రెడ్డి ప్రస్తుతం బ్రహ్మోత్సవాలకు జనాకర్షణ చేయమైన ఏర్పాట్లగా విందింది.

ఈ సందర్భంలో ప్రస్తుతమిటీవారిచే ఏర్పాటుచేయబడిన ప్రదర్శనశాలలు; కోట నమిలివారి వ్యవసాయ, ఆరోగ్య, లభ్య పరిశ్రమల ప్రదర్శనశాలలు; వాకాడు చాలిననవిద్యా ఉద్యోగశాల ప్రదర్శనశాల; ప్యాన్సివనువలంకల్లు; బాకగా తియబడి ఫోటోస్టాల్లు; ప్రభుత్వ పింగాణి వస్తువులు తదితర ప్రదర్శనశాలలలో, ద్వితరాల విద్యుత్తవకాంతంతో ఆ ప్రదేశం ఒకదేవేంద్రలోకంవలె ప్రకాశించింది.

ప్రదర్శనశాలలకు కోటనమిలి అభ్యుదయ శ్రీ నల్లరెడ్డి శ్రీనివాసుల రెడ్డి 11 తేదీ ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. ఆ బ్రహ్మోత్సవాల ప్రతిపదిగా వైభవంగా జరుగుతున్న కార్యక్రమాలను స్వర్ణయ దుస్తుల వారాయల రెడ్డి రూపకంగా శ్రీ కాలంరెడ్డి చెందు

రామరెడ్డి అవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంలో జరిగినవలలో శ్రీ పి. ముప్పలంబయ్యరెడ్డి మాట్లాడుతూ ఇంతవక్రంగా బ్రహ్మోత్సవాలు నిర్వహిస్తున్న స్వర్ణయ వారాయల రెడ్డిగారి అల్లండ్లు శ్రీయతులు శాసనమండలిసభ్యుడు పెల్లెటి వెంకటకృష్ణారెడ్డి, మాణిక్యవనసభ్యుడు శ్రీ పెల్లెటి గోపాలకృష్ణారెడ్డి, అల్లారెడ్డి వెంకటకృష్ణారెడ్డి, మారంరెడ్డి రామరామరెడ్డి, అల్లారెడ్డి శ్యామసుందర రెడ్డిగారలను అభినందించారు.

దోలు విద్యాసాగరుడు శ్రీ సి. ఎం. మునిరామయ్య లుండం దోలు కచ్చేరి, బుర్రకథలు, సంగీత కార్యక్రమాలు అనాటి కార్యక్రమాల వలెనే అకర్షణ. 11 తేదీ నందిసేవ సందర్భంలో జయరాం ప్యారక కళానమిలివారిచే 'శ్రీ కృష్ణరాయకారం', 14 తేదీ విమానోత్సవ సందర్భంలో సినీ సమితి కాలకృష్ణ లుండం 'దించామణి' నాటకాలు రసవత్తరంగా ప్రదర్శించబడినవి.

14 తేదీ వ్యవసాయ ప్రదర్శనలో పాల్గొన్నవారికి బహుమతి ప్రదానం జరిగింది. —కొరవ 8 వ తేదీలో

తలమంచి పంచాయతీ అధ్యక్షుని కుప్ప దహనం

కమ్యూనిస్టుల విధ్వంసకృత్యమా?

కోపూరు తాలూకా తలమంచి పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ వేణుగు నువ్వా నాయుడుగారి 12 ఎకరాల వడ్లకుప్ప 20 తేదీ రాత్రి తగలబెట్టబడినది; నెల్లూరు నుండి వైర ఇంజన్లు పోయి అర్చనవని తెలుస్తున్నది. వడ్లం రూ 2,500 లని అది కార అందనగా తెలుస్తున్నది. వారి 4వేల ఎకరాల వడ్లకుప్పను తగలబెట్టారు. కుప్ప అయితే పోసి తగలబెట్టబడినది.

ఈ అకృత్యం రాత్రి 10 గంటల ప్రాంతంలో జరిగింది; కావలిపన్నవారు తగలబెట్టిన వారిని తరుము కున్నారని, వారు దొరకలేదని; అప్పుడు అన్నం యాచాది, షేక్ బా బుసా మె బులు గా గుర్తించబడి, రిపోర్టు గా మంపబడినది తెలుస్తున్నది. కొడవలూరు పోలీస్ డివిజన్ జరిపినట్లున్నది.

కమ్యూనిస్టులకు దొరకలు గా ని ఎక్రగామంగా వుండిన తలమంచిలో, వారి నెరుక్కొని, పంచాయతీలో వారి నోడింది, పాలారలు ఎన్నికలలో గూడా అక్రమంలో కాలగెనెత ముంది బలాన్ని చేకూర్చినట్లు శ్రీ నువ్వానాయుడు. అక్రోధంవల్ల, ఇది కమ్యూనిస్టులు గావించిన విధ్వంసక కర్మగా వుంటుందని అనుమానించబడుతున్నది.

పోలీస్ ఈ విషయంలో చురుకుగా దర్శాత్త జరిపి, దీనితో కమ్యూనిస్టులకు ఎంతమాత్రం సంబంధ మున్నదో విచారించి, దోషులపై కఠినంగా కర్మతీసుకోవాలి, కోపూరు తాలూకాలో ఈ కుప్ప దహనాలు మితిమీరకలవ్. —ఎ. పి.

నీరాపేరుతో కల్లు అంగళ్లు! మద్యనిషేధం రద్దువల్ల వచ్చేది 'పాపిష్టి డబ్బు' అన్నారు: నీరా వేలంవల్ల వచ్చేది?

అధికమంత్ర శ్రీ కాసు బ్రహ్మచంద్ రెడ్డి గారి పుణ్యమాతంబూ నీరా పేరుతో కల్లు అంగళ్ల వేలం జరిగింది. నీరాను కల్లు అని నిన్నుకోవంగా ఎందుకు అనిగలుగు తున్నామంటే, ఇప్పటికీ నీరా గీతకు ఇవ్వబడిన లైసెన్సులను నీరాకు వున్నాయో గింపబడలేదు; అన్ని కల్లుగీత అనుమతి వ్రాసాలంటే చలామణి అయినవి. నీరా కల్లుగా పూర్తి గా దుర్వినియోగ మైనవి. దీనిని అరి కట్టడానికి ఎవ్వరికీ సాధ్యం కాలేదు. మద్యనిషేధ వివంతకు ఈ నీరా ఒక ప్రధాన కారణం. ఒకవైపు మద్యనిషేధ రద్దును వ్యతిరేకిస్తూ; వానిని కఠినంగా అమలుజరుపుటకు అవసరమైన చర్యలు తీసుకోగలమని ప్రకటనలు చేస్తూ, మరోవైపు మద్యనిషేధాన్ని అవహేన్యం పాలుచేసిన నీరాను వివారంగా ప్రోత్సహించడం జూస్టి, మ ద్య ని షే ధా ని కి ప్రభుత్వం ఏమాత్రం విలువ యిస్తుండేది దోధవడుతుంది. కాంగ్రెస్ వాదులనుటకు

నెల్లూరు కల్లెరు కార్యాలయంలో నీరా అంగళ్ల వేలం వందలాది పాటవారిన, వారి ఆమయాలు అక్కరించింది. కల్లెరు అసీను ఎదురుగా వున్న ఇండ్లపంపలన్ని ఎలా ఆక్రమాలయిందో చూడండి. (—ఫోటో: ఎలెకా ఫోటోగ్రాఫర్, నెల్లూరు)

'గాంధీఫండు'కు తోడు 'కాంగ్రెస్ కల్లు'

గుడ్డుగా అధ్యక్షుల చేతులనుట్టు, గాంధీజీవార నులం అనిపించుకొనుటకు అధ్యక్షులు కుళ్లాయిలు దరిందినట్లు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలకు విహ్యంగా ఈ మద్యనిషేధాన్ని లోకం మెప్పుకొరకు కొనసాగించడం వలన వుంటుంది గాని; పరిపూర్ణ విశ్వాసంగల ఒక సాంఘిక ప్రైవేట్ సంస్కరిణగా, ఒక ప్రజోద్ధరణ కర్మగా విత్తకృతితో అమలుజరుపే చట్టంగా కనుపించదు. శేతుంశే మద్యనిషేధపు కొనసాగింపును బల్ల గుడ్డి వాడించే ప్రభుత్వం, నీరా అంగళ్లను ప్రవేశపెట్టుట ద్వారా పరోక్షంగా వారి విహితానికి పూనుకొని వుండదు.

నీరా సామైలకు కొన్ని నిబంధనలున్నవి. అంటే ఇన్ని గంటలకర్వార నీరా అమ్మగూడదు అని. వారి అది అమలు జరుగుతున్నది లేనిది గమనించేవారులేదు; అది సాధ్యం నూడాకాదు. నిత్యం ఏ మారు మూల వల్లలో బోవున్న నీరా అంగడికి పోయి అది సక్రమంగా పనిచేస్తున్నదా లేదా అని చూచే రివిజన్లు అధికారి వుండడు. ప్రావీణిషా పోలీస్ చేసునుమేసే కంటే అని యిదివరకే రుజువయి పోయింది. అటు వంటువుడు వాటిని అనుభవో పెట్టడం ఎల్లా సాధ్యమో దురూహ్యం. అందువల్లనే నీరా పేరుతో కల్లు అంగళ్లు వున్న ప్రవేశిత మైనాయని సర్వత్రా అనుకోవడం జరుగు తున్నది. ఇదివరకు రహస్యంగా వుండిన కల్లు మంతల సాక్షాత్కారం, ఇక బహిరంగంగానే వుండగలదు. న్యర్లవారిమైన గాంధీజీవిషయం పోసి వుండి; పాపం! నీరావర్తకని నిరూపించి,

గూడా నానుడి అవుతుంది!

మద్యనిషేధాన్ని కట్టుదిట్టంగా అమలుజరుప వలసిందిగా ఏ ప్ర వ రి 1 తేదీ నుండి అమరణసూచి రిపొర్టు పొందిన వాడు ప్రతు కులమధ్యనున్న శ్రీ యం. మల్లికార్జునగిన్న నెల్లూరుజిల్లాలో 84 నీరా అంగళ్లు: 5 నెలలకు 22 వేలు ఆదాయం

వృద్ధిని సాధించ దలవలెదు" అన్నారు కాంగ్రెస్ మంత్రులు, కాంగ్రెస్ నాయకులు. నీరా అంగళ్ల వేలం ద్వారా వచ్చిన డబ్బు పొపిష్టి డబ్బుగాక మరేకం డబ్బు అవు తుందో వారికే తెలియాలి!

అన్ని జిల్లాలలో వలె నెల్లూరులో గూడా నీరా అంగళ్ల వేలం ఏ ప్ర లో 15 తేదీ కల్లెరు కార్యాలయంలో, కల్లెరు గారిచే న్యయంగా నిర్వహించబడింది. ఈవేలంలో పాల్గొనువారికి కల్లెరు కార్యాలయము, ప్రావీణిషాళాల కంటే 500 రైగా అను మతి ప్రకాశింపబడుతుంది. అవి ఏమాత్రం చాలినట్లులేదు. వేలం జరిగిన కోర్టుపోలు కిటికీలాడింది. పాటవారు, వారికి నహి యంగా వచ్చిన వారు, ఈ వింత యానుటకు విచ్చేసినవారు అందరూకలసి దా దా పు రెండువేలమంది వుంటారు. కల్లెరు అసీను కాంసాండేగాక, ఎదు "అ పొపిష్టి డబ్బుతో మేము చేకూరి

—కొరవ 8 వ తేదీలో

పెండ్లిండ్ల సీ జనుకు అన్నీ కొత్తరకాలే

రెడిమేడ్ దుస్తులూ - కుట్టించుకొనుటకు గుడ్డలూ - ఆర్డరు యిచ్చుటకు గుడ్డలూ - అన్నీకలవండి.

వీధి కావాలో ఒక్కసారి అడిగిచూడండి.

*** తెలిఫోన్ : 444 ***

సిటీ డ్రెస్ హౌస్

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

ఆత్మకూరులో వడిగండ్లవాన భీభత్సం

పైర్లు, తోటలుధ్వంసం: 4 లక్షల నష్టం: ప్రభుత్వ సహాయానికై జిల్లాకాంగ్రెస్ కార్యదర్శి విజ్ఞప్తి: గంగులవారిచెర్వుపల్లెలో గూడా

జిల్లాకాంగ్రెస్ కార్యదర్శి, ఆత్మకూరు పంచాయతీ అధ్యక్షుడైన శ్రీ గుండాల వెంకటరమణారెడ్డి యిలా వ్రాస్తున్నారు: "21 తేదీ సాయంకాలం 7-15 నుండి 8 గంటలవరకు ఆత్మకూరుపల్లెలో గత

నెలలవేదిండ్లలో కనివినియగనివిధంగా వడ గండ్లతో పిచ్చుమత్తునగా తివానబడి, నాలుగు లక్షలరూపాయల నష్టాన్ని కల్పించింది. 1500 ఎకరాలలో రెండవకారులైదు; మామిడికోటలు, ఆరటికోటలు, అను

కోటలు వీభత్సమైపోయినవి. "పెద్ది గాలి వర్షంతో ప్రారంభమై, గర్భవాయుప్రహారం వడ గట్ల వడి, ఏమ్యుటాణికాయంత కల్లెరుగా అర్ధగంట —కొరవ 10 వ తేదీలో

నెల్లూరు ఎన్నికలు

విమర్శనలు

“స్టే”తో గూడూరు ఎన్నిక అగిపోయింది.

అనుమతి పేరిటే జరిగింది. అలలు కల మూలో (20 తేదీ ఉదయం) వర్షం వచ్చింది. ‘స్టే’ పుస్తకం వల్ల ఎన్నిక అగిపోయింది.

శాసనసభ్యులైన కారణంగా గూడూరు సమితి సభ్యులైన కనక, శ్రీ దా గం తి రోశయ్యనాయుడు గారలకు మిటిం గు నోటీసులు అందలేదని; అ సమితి కమిటీ ఎవరు సభ్యులో నిర్ధారణ కాలేదని, కావున ఎన్నిక నిలువ వలసిందిగా శ్రీ ఎ.కా. చెంచురామానాయుడు పెట్టుకున్న దరఖాస్తును, ప్రభుత్వం ప్రేయిదీనిస్తు తెలుస్తున్నది.

రంగరాజు స్వాధీనంలో వుండిన సభ్యులందరూ దివిడ్డిపాడులోనే వున్నారని తెలుస్తున్నది. ఈ ఎన్నికకు సంబంధించి, దివ్యకాళ వరదే, మంత్రి శ్రీ పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు శ్రీ రామకృష్ణారెడ్డి కు సాను

హతి కలిగివంటే, జిల్లా కాంగ్రెస్, జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షులు శ్రీ రంగరాజును సమర్థిస్తున్నారు. అంటే జిల్లా కాంగ్రెస్ వారు కాంగ్రెస్ ప్రత్యేక ని బంధననున్నా రన్నమాట. శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారి మీద విరోధం సాధించడమే వీరి ఆపా శ్రమ కారణ మంటున్నారు. అట్లయినా, శ్రీ రామకృష్ణారెడ్డి కేవలం చెంచురామా నాయుడుగారి మనుషిగానే! ఇ రు వు రి కి ముఖ్యుడుగా వుంటూ ఇరువురిని కలుపు టకు ప్రయత్నించిన వ్యక్తి. ఏమైనా ఇటు వంటి విద్విత్తమైన, విచారితమైన రాజకీ యాలు మనజిల్లాలో తప్ప ఎ ర్నూ టా వుండవు.

రామూరు సమితి ఎన్నిక

శ్రీ మలిరెడ్డి అదినారాయణరెడ్డిగారు అధ్యక్షుడుగా, దాగణం వంజాయితో అధ్యక్షుడు శ్రీ వెంకట్రాజు ఉపాధ్యక్షుడుగా 22 తేదీ ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడినారు.

అర్జును సభ్యుల కో అర్జుణు మాత్రం పోటీ జరిగింది. అర్జునూ శ్రీ పి. సి. వర్గి యులే ఎన్నికైనారు. ఎన్నికైన సభ్యుల

పెన్నలో కాంపౌండరు శవం!

నెల్లూరు ఉపాధికారి హెబ్బెటి డాక్టరు యం. వి. గోపాలకాగారివద్ద ఏ తేం డుగా కాంపౌండరుగా వుంటుంది వ 21 ఏండ్ల యువకుడు కూరపాటి శ్రీరామ రాజు శవం 25 తేదీ పొయంకాలం పెన్న రైల్వేస్టేషన్లో నీటిలో తలించని; పోలిస్ కవార్డు స్వాధీనం చేసికొని, ఈ రోజు పోస్టు మార్షల్ జరిపించినన; తెలుస్తున్నది. ఈ దావుకు కారణం తెలియజేయవ.

లు గాబోజనానికి కాలేదని; 3 గంటల వరకు మాదిరాను డాక్టరుగంటికిపోయి అడుగగా అంతకుముందురోజు రాత్రే తీతంయిచ్చి వంటివోమని చెప్పారని శ్రీ రామరాజు తల్లి మా ప్రతినిధికో చెప్పింది. తనకోడుకు హత్యకు గురియైవంటాడని ఏడుస్తున్నది.

గూడూరు వద్ద రైలు క్రింద దావు

గూడూరు మనుషిలు మధ్య కండ్లరు ప్రత్యేక వద్ద రైల్వేస్టేషను దాటుతూ వర్మిగుంట కామయ్య (చెల్లెవల్లి) అను 20 సంవత్సరాల హరిజన యువకుడు 25 తేదీ ప్రమాద వశాత్తు గూడు రైలు క్రిందవడి దుర్మరణం పాలయ్యాడట. —మా. గూ. వి.

ఈ శ్రీ రామరాజు మర్యాద్యం పూట మాత్రం ఇంట్లో జోషనం చేసేవాడని; ఆ ప్రకారమే మంగళవారం మర్యాద్యం లో జనం చేసి పోయాడని, ఆ సాయంకాలం గూడా అతని చెల్లెలుపోయి అతనినెదిగి మండు తెచ్చినన; కాని అధికారం మామూ

కవిత్రియ జయంతులలో తిక్కవ జయంతికి అధ్యక్షతవహించిన శ్రీ జి. శేషేంద్రకర్మ (ఎడమ), డాక్టరు దివాకర్ల వెంకటాచారి (కుడివైపు) పువస్థునిస్తున్నారు. వీరి యిరువురిమధ్య కూర్చున్నవారు శ్రీ మధుసాంకుల సత్యవారాయణశాశ్రీ కూర్చున్నవారిలో చివరివారు సమ్మాప్రదాక శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు. (ఫోటో ఎ.తి.రాజ్)

పేర్లు:— కల్లా పిళ్ళమ్మ (19), కలిమిలి సుబ్బలక్ష్మమ్మ (18), పోతురాజు లింగయ్య (20), కడిరి దివెంపలయ్య (19), ఏటూరు కృష్ణారెడ్డి (21), అన్నమేటి వెంకటసుబ్బయ్య (17). బ్రాకెట్ లోని సంఖ్య వారికి వర్తించుట. అ సమి తిలో మొత్తం ఓటర్ల సంఖ్య 29.

వ్యక్తంకావచ్చి తరఫున పోటీజేసిన అర్జునిలో అధ్యక్ష అభ్యర్థి అనుకున్న రావిళ్ల మస్తాజానాయుడికి 11 ఓట్లు వచ్చినవి. వీరికి వుండిన ఓట్లు 10 మాత్రమే. కాని వీరికి స్థానిక కాంగ్రెస్ ముఖ్యుని ఓటు ఒకటి అదనంగా వచ్చిందంటారు.

దిన్న పామువైవా పెద్ద కల్లతోకొట్ట వరదనికాలోలు, ఇంత బలంగల ఈ సమితి ఎన్నిక కేందర్లలో గూడా శ్రీయుతులు అనం సంజీవరెడ్డి, అసం వెంకటరెడ్డి, సర్వవ రెడ్డి కండ్లశేఖరరెడ్డి, పాడిలేటి వెంకట స్వామిరెడ్డి, అల్లం కృష్ణయ్య వనై రా బలగమంతా అరోజు అచ్యుతేమకాంబేశారం.

చక్కెర పీక రూ 4 లు!

1, 2 తేదులలో సరఫరా అయ్యే అవకాశం: గూడూరులో 10 బస్తాలు పట్టుబడినవి

నెల్లూరు ఉపాధికారి గత వారంలో జ లంగా చక్కెర కలపాతో ప్రజలు కటకట వదిపోతున్నారు. హోల్ సేల్ వ్యాపారుల వద్ద స్థావరలేదు. దిల్లర వ్యాపారులు దీక ఠిలో అక్కడక్కడ విక్రయిస్తున్నారు గాని, ధర, నిన్న (25 తేదీ) పీక రూ 4-00 వరకు పోయింది. అదిగూడా అన్ని డొట్ల దొరకుటలేదు. కోన్ని డొట్ల అండపారి చక్కెర విక్రయించబడుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

వేసి న వి. పరిస్థితి ఈవిధంగానే వుంటే అనలు హోటిక్స్ మూసివేయవలసి వస్తుందని హోటిక్స్ అసోసియేషన్ ఒక తీర్మానంలో హెచ్చరించింది.

నెల్లూరు ఉపాధికారి వున్న ముగ్గురు హోల్ సేల్ వ్యాపారులకు నెలకు దాదాపు 7 వేల బస్తాల చక్కెర వస్తుంది. ఒక్క నెల్లూరు ఉపాధికారి నెలకు వెయ్యిబస్తాలకు ప్రైవేట్ కావాలట. అటువంటి వ్యయ వక్షం రోజులు గా సరఫరా చేయటం పరిస్థితి ఏవంగా వుంటుందో వూహించుకోవచ్చు.

ఉపాధికారిని హోటిక్స్ స్వేచ్ఛు మారి

చక్కెర విడుదలకు సంబంధించి నిన్న నేడు హోల్ సేల్ వ్యాపారుల యామకం ఆరుగురు వున్నట్లున్నది. కల్లెరుచే నియ మించబడిన ఈ వ్యాపారులు మిల్లలనుండి చక్కెర దిగుమతి చేసికొని, సరఫరా చేయ వలసి వుంటుంది. మే 1, 2 తేదులలో చక్కెర రావచ్చునని తెలుస్తున్నది. అంత వరకు యీ వాద తప్పదు.

గూడూరులో 10 బస్తాలు స్వాధీనం

గూడూరులో పీక రూ 1-75 వున్న చక్కెర 25 తేదీ రూ 4-00 లు అమ్మింది. అంటే 100 కిలో గ్రాముల బస్తా రూ 215 వున్న మాట. కొందరు తిరువతి ప్రాంతం నుండి చక్కెర తెచ్చి అమ్ముతున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

కానిల్లారు శ్రీ డి. రంగయ్యగారు, రివిన్యూ అకౌంట్లకు శ్రీ కె. నారాయణ, గ్రామముననలు శ్రీ నిద్దారెడ్డి బాలకృష్ణారెడ్డి గార్లతో పోయి, నైక్యకళ్యాణ మంట వం స్థాపనా ముసుండి 25 తేదీ సాయం త్రం 10 బస్తాల చక్కెర స్వాధీనం చేసి కొన్నారు. ఈ చక్కెర వ్యంతవారు ఎవ రైండి తెలియలేదు. —మా. గూ. వి.

కావలిలో పీక రూ 3 లు

గత మూడు నాలుగు రోజులుగా చక్కెర దొరుకుటలేదు. ఎక్కడా దొర కినా పీక రూ 3-00 లు వున్నది. రోగులు, దిడ్లలు, కాపీకి అంటాటువడినవారు అల్లాడి పోతున్నారు. —ఎ. వి.

బెనారస్ ★ బెంగుళూరు

కొత్తగాల్ సెల్సు చీరెలు

అన్ని రకముల వస్త్రములు వున్నవి.

దయ చేసి రండి

లక్ష్మీ శిల్ప ప్యాలెస్

చిన్న బజారు (తెలిఫోన్ 1 226) నెల్లూరు

FIXED RATE

స్వర్ణీయ బైరవరసు హనుమంతరావు

శ్రీ రాఘవయ్య సంతాపం

నాకు 46 సంవత్సరాలనుండి సన్నిహిత మిత్రుడైన శ్రీ బైరవరసు హనుమంత రావు గారు ఈ నెల 13 తేదీ బొంబాయిలో దీవంగతులైనందుకు నేనే కాక మన మండలియులందరూ దింతింపవలసియున్నది. నెల్లూరును వదలిన నాటినుండే హనుమంత రావుగారు మొదట ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను, తరువాత బొంబాయి "తైమ్స్ అండ్ ఇండియా"లోను ప్రసిద్ధిచెక్కినారు. వారి మాట అప్పుడే అంగ్లేయ ప్రతిపక్షితులకు కడపటిమాటగా వుండేది. వారికి మండలిమానము అవరిమితమైంది. ప్రతి దినము నెల్లూరివారైన కవులను, నాయకులను తలచుకోకుండ వుండేవారు. మైసూరులో వారు అన్నిపార్టీలకు అతి మిత్రులు. అంగ్లేయులకు ముఖ్యుడుగానుండే రోజులలో వారిని వర్ణనలతో గాంధీ గారు, తన యజమానియైన లో దొరగారు సంపూర్ణముగా విశ్వసించుట ఆ యన ప్రతిభా నిర్వహణ నేర్పును మెచ్చుకొనుచుండెడిది. మహాత్ముని ఆరెట్టచేసిన రాత్రి వారు నేను రాత్రిఅంతా వారి అసీను గడిలోనే గడిపినాము. స్వామివర్తి వారింత మెండ్ల అత్యగౌరవానందకావారికి అంత అభిమానము. అందువల్లనే మేము చూపాయల పుద్గోగాన్ని యాజమాన్యం మారినకరు వాత తన అభిమానప్రతికర్తయైన తైమ్స్ ను వారు వదలకొనిరి. శ్రీ బైరవరసు వెంకటరాయ శాస్త్రిగారియొక వారికుండిన కత్తి అపారము. అందువల్లనే శాస్త్రిగారి నాటకాలలోని పద్యములను వారు న్యాయించుకొని దినమే వుండేదికాదు.

— వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య.

ముఖ్యమంత్రి వదంతులు

మంత్రివర్గ సలహాలనుగూర్చి చర్చించి వుండారని ఒక వర్షం; కేంద్రనాయకుల ముందీ చూపులలోగల శ్రీ సంజీవయ్య

మందితనం తమను మున్నుండు అవసరం కావచ్చుననే ఆశ్రితాదులతో వారు శ్రీ సంజీవయ్యను చూచివుండారని మరొక వర్షం వూహించింది. ఏది ఏమైనా ఇటు ఈ ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రులు, లేక అటు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులనుండి దింతుంటే, ఈ వూహలను ఎట్లా వశ్యమొనరించాలి? వారికి ఎట్లా విలువవ్వాలి?

ఆగ్రనాయకుల అభిమానాన్ని కోల్పోయిన శ్రీ సంజీవయ్య కేంద్రమంత్రిత్వాలకి అభ్యంతం కావడం సంభవమా? అనేది అలోచించవలసిన ప్రశ్న. లేక కావనవరలో పరిపూర్ణమైన బలం గల శ్రీ సంజీవయ్యని తొలగించడంపాద్యమా? అనేది గూడా ముఖ్య విషయం. పార్టీలో విభేదాలుండి, వారిని వ్యతిరేకించేవర్గం కొంతవరకైనా బలంగా వుంటే, దానివైన ఆగ్రనాయకుల ప్రయోగానికి అస్సారముంటుంది. కాని ఆవరి స్థితిగూడా వున్నట్లు తోచదు. మంత్రివర్గ వ్యతిరేకుల సంఖ్య రహస్యకీటింగు అయినా, 40-45 కంటే వీ పరిస్థితుల్లోను మిందదని శ్రీ సంజీవయ్య వర్గంపట్ల సానుభూతి కలిగిన ఒకవర్గం అందనావలెకాదు. దీనికి శ్రీ నూకల రామచంద్రారెడ్డి బలం కలసి, హైకమాండు శ్రీ సంజీవయ్య నాయకత్వాన్ని మార్చడమిప్పుడు వేది బహిరంగంగా వెల్లడయినప్పుడు, పరిస్థితి వీ విధంగా వుంటుందో పూహించలేం గాని, ప్రస్తుతం మాత్రం శ్రీ సంజీవయ్య సంఖ్యాబలంతో కడలిం చేశక్తి ఎవ్వరికీ లేదనీ నన్ను ప్రస్తుతమవుతున్నది.

ఉపఎన్నికల విజయం

బద్వేలు, జగత్కాల్ ఉపఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ విజయం పొందింది. బద్వేలులో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి శ్రీ నాగారెడ్డి సుబ్బారెడ్డి 2 వేల ఓట్లతో గెలిచి, జగత్కాల్ లో శ్రీ లక్ష్మీనరసింహారావు 13 వేలతో విజయం పొందాడు. ఇందులో స్వతంత్రపార్టీ ప్లావ మైన బద్వేలు కాంగ్రెస్ కు లభించిన అదనపు స్థానంగా వుంటుంది; జగత్కాల్ మునుపుగూడా కాంగ్రెస్ సీటు.

ఈ ఉపఎన్నికలు పార్టీలమూలంగా గాని, అభ్యర్థులమూలంగా గాని కాకుండా; కాంగ్రెస్ లోని ముఖ్యవర్గ ప్రాధాన్యత వహించాయి. ఈ రెండు ఎన్నికలకు ప్రచేత కాంగ్రెస్ నూరిందిన అభ్యర్థులను ఢిల్లీలో శ్రీ సంజీవయ్య తల్పక్రిందుల చేసి, తన అభ్యర్థులను నియమించుకున్నారు. ఆ కారణంతో ఒకవర్గం-అంటే శ్రీ సంజీవయ్య వర్గం-కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులకు సహకరించకపోగా వ్యతిరేకంగా గూడా చేసిందినే ఆలోచనలు వినిపించాయి. వినిపించడమే గాదు, పి. ఐ. సి. సి. కి వీ ర్యాయులు పోయినవని గూడా తెలుస్తున్నది. ఈ అననుభూతి పరిస్థితుల్లో గూడా శ్రీ సంజీవయ్య గారి అభ్యర్థులు గెలిచారంటే; అది ఢిల్లీలో శ్రీ సంజీవయ్య చేసిన మార్పు వలనమి త మైనదని రుజువుచేస్తుందని; అది అంధ్రలో శ్రీ సంజీవయ్య బలానికి నిదర్శనమని ఒకవర్గంవారి భావం రాజకీయాలలో సాధారణంగా చెప్పుతే కావ్యం అంతే గదా! ఇక ఈ ఉపఎన్నికల పరిణాలు శ్రీ

సంజీవయ్యకు కీర్తి దాయకంగా పరిగణించి నవ్వుడు; శ్రీ సంజీవయ్య ప్రభుత్వ మద్యాలకు, వ్యాపకము శ్రీ శ్యామి కి గూడా ప్రజల ఆమోదంగా భావించక తప్పదు. అందులో మున్నులభావం పెంచుకోవడం అనవయంలో ఈ విషయం ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత వుంటుంది గదా!

కాంగ్రెస్ ఎన్నికలు

కాంగ్రెస్ సంస్థ ఎన్నికలకు సంబంధించి ప్రచేత కాంగ్రెస్ సంఘం చే చూపించినది బడి; ప్రచేత కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలు, ప్రచేత రిటర్నింగు అఫీసరు పరిశీలనకు పుద్దేకింపబడి; ఏమ్యుట కార్యకర్తలలో ఒక రై న శ్రీ మెయూరాజు వెంకట్రావుగారిచే సభ్యత్వ అక్షేపణలలో, ఏప్రిల్ 20 తేదీనుండి ప్రారంభించవలసిందిగా ఢిల్లీ ఆమోదానికి పంపబడిన ఎన్నికల కార్యక్రమం, ఢిల్లీ ఆమోదం అలస్యంగా రావడంతో అమలు జరుపుటకు విలులేకపోయిందని; అట్లనే ఈనెల 27 తేదీనుండి శిల్లాకాంగ్రెస్ కార్య వర్గముల అభిప్రాయాలు తెలిసికొనుటకు నిర్ణయించబడిన ప్రచేత రిటర్నింగు అఫీసరు శ్రీ బాధవ్ పర్వతను కార్యక్రమంగా గూడా, శిల్లాకాంగ్రెస్ కార్యవర్గాలను సమావేశపరచుటకు వ్యవధిలేవనందున, వాయిదాపడిందని; ఈవిధంగా మెయూరాజు ప్రయత్నం విఫలమైనదని మా హైదరాబాదు విలేజరి తెలియజేస్తున్నాడు. ఈ పరిస్థితుల్లో ఎన్నికల కార్యక్రమాన్ని రాష్ట్రకాంగ్రెస్ పునర్నిర్ణయించవలసిన అవసరం కలిగింది. క్రొత్త కార్యక్రమాన్ని నిర్ణయించి, ఢిల్లీకి పంపుటకు, రాష్ట్రకాంగ్రెస్ కార్యవర్గాన్ని సమావేశపరచాలని అభ్యర్థుడు శ్రీ బ్రహ్మయ్యగారు అలోచిస్తున్నారు. ఈ క్రొత్త ఎన్నికల కార్యక్రమం బహుశా అరైనుండి ప్రారంభము కావచ్చు.

వార్తాలేఖ

(2 వ కేటోరవ)

తేలికగా అవరణలో కష్టమన్న విషయం మనకు అనుభవంలో తెలిసిన విషయమే. నమితులలోని విస్తరణకాని ఏ జి స్ట్రీలు దురుగుగానూ, ఉత్పాదక వంతుగానూ పనిచేయడం వైసె ఆ కార్యక్రమ విజయం ఎక్కువ అర్జారపడి ఉంటుంది. అంధ్ర ప్రచేతలో వందాయకీర్యా ఏ జి స్ట్రీలు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉన్నాయి. వాటి అల్పాయిషీ క్రిందనే విస్తరణ విజి స్ట్రీ వ్యవస్థ వుంది కాబట్టి ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రయోజనకరంగా అమలుజరిపే ప్రయత్న బాధ్యత వాటిపైనే ఉంది.

వ్యవసాయాత్మకతల పెంపుదల కార్యక్రమం క్రింద వియ్యం, గోధుమ, కొన్న పంటల అధికీకృతీగాక వ్యవస్థలు, వందదారచెజుకు, నూ నె వి త్తులు, ప్రతి మొకరైనవాటిని గూడ ఎక్కువగా పండించవలసివున్నది. అంధ్రప్రచేతలో క్రైనేటు వందదారపొత్తరీలు, సమాకార వందదార పొత్తరీలు ఎక్కువగానే వున్నందున వందదారచెజుకు అతిముఖ్యమున ముడిపరుకు కావడంవల్ల దానివంటి అతివృద్ధిచేయాలి. ఈ పొత్తరీలకు చాలినంత చెజుకు లభ్యం కావడంలేదనీ, అయినదానిలో వందదార వచ్చే పాలు చాల తక్కువగా వున్నదనీ ఏర్పాటులు ఉన్నాయి. అందువల్ల చెజుకు పంట ఎక్కువ చేయడమేగాక వందదార దిగుండి ఎక్కువ లభించేరకం చెజుకును పండించాలి.

కొన్ని ఫిక్యాయలు

రాష్ట్రాలలో పరిస్థితులు ప్రత్యేక అవసరాలతో నిమిత్తంలేకుండా కేంద్రం వ్యవసాయ ఉత్పత్తి కార్యక్రమాలను నిర్ణయించుదనీ, ఆ పథకాలు సమర్థవంతంగా అమలు జరగకపోవడానికి ఆదోక కారణమన్న ఫిక్యాయలు కూడ వున్నాయి. ఆ ఫిక్యాయ అంధ్రప్రచేతకు కూడ వర్తిస్తుంది. వ్యవసాయ కార్యక్రమాలకు శిఖాయిందిన నిధులను రాష్ట్రప్రభుత్వాల యదేచ్ఛగా

గూడూరు మునిసిపల్ పౌరసభాన సభలో ఉపవ్యవస్థాపక వ్యవసాయ మంత్రి శ్రీ అన్నార బలరామరెడ్డి, మంత్రి పి. సి., గూడూరు శ్రీ శ్యామి శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డి, శైవశ్రీ శ్రీ శిల్పారెడ్డి వెంకట్రావురెడ్డి, కల్లూపరివస్త్ర శ్రీ చంద్రశేఖర రెడ్డి ప్రభుకులు గూడూరు ఈ చిత్రంలో కలరు.

వినియోగించుకోవడానికి విలువలేవున్నదని శ్రీ శ్రీమన్నారాయణ్ చెప్పారు. ఉత్పత్తి కార్యక్రమాలలో ఒకదానికి శిఖాయిందిన మొత్తాన్ని మరొక వ్యవసాయ కార్యక్రమానికి అవసరమైతే వినియోగించుకోవచ్చును.

నిజానికి వ్యవసాయాత్మకతల పడిపోవడానికి తగిన పథకాలుగాని, మందితత కాలగాని లేకపోవడం కారణం కాదు. రైతులలో నిర్వహణ పద్ధతులు, కార్యక్రమ సమన్వయం, విస్తరణ ఏ జి స్ట్రీల పనిలో లోపాలు దానికి కారణం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలలో సంప్రదిస్తూన్న ప్రణాళికా రచనాసంఘం తాలూకు జిల్లా ఈ పరిస్థితులను మెరుగుపరచగలిగితే అంధ్ర ప్రచేత రైతులు వ్యవసాయాత్మకతల అతివృద్ధికి సంబంధించిన నమ్మాలను సంతృప్తి కరంగా పరిష్కరించగలరు.

మన రాజకీయాలు

(2 వ కేటోరవ)

అధికారభాషావిల్లు

ఈవిల్లు ప్రచేత పెట్టుటకు అనుమతి కోరిన సందర్భంలో పార్లమెంటులో జరిగిన అసభ్యప్రవర్తనలు, ఈవారంలో విల్లు ప్రచేత పెట్టినపుడు కనబడలేదు. బహుశా అప్పుడు స్పీకరు సర్దార్ హుకుంసింగ్ అవలంబించిన సుదృఢవైఖరే దీనికి కారణం కావచ్చు.

పార్లమెంటులో అసభ్యవృత్తాలు లేవనే గాని; పార్లమెంటు వెలుపలమాత్రం హిందీ భాషాన్యాయల వికృత పుచ్చేట్లు జరుగుతుండాలేదు. స్వామి రామేశ్వరానంద ఈ అధికార భాషావిల్లు ప్రచేత కోరడానికి నివృత్తిపెట్టాడట. సమానము, సాహార్యత లేని ఈ అస్సాయి స్వామి ఎట్లా అయ్యోడో అశ్రవణంగా వుంది.

హిందీలోపాటు ఇంగ్లీషుకు గూడా సమ అధికారపోరా కల్పించాలనేది ఒక్కటే దక్షిణ రాష్ట్రాల సభ్యులు కోరుతున్న ముఖ్యసవరణ. దానికి రాజ్యాంగ సవరణ అవసరమని సర్ సి. పి., రాజాజీ ప్రత్యక్షులకోర్కె. ఈ విషయంలో రెవరెండం ప్రవర్తిగూడా డి. ఎం. కె. సభ్యుడు పార్లమెంటులో తెచ్చాడు. మద్రాసులో ఈ సందర్భంగా వ్యాగ్రహాలు, ఆ రెడ్డులు సాగుతున్నవి.

ప్రచారి శ్రీ వెంకటా, భయ సందేహాలకు అస్సారంలేకుండా తన హామీని వున రుద్దుటందారు. దానికి విల్లులో అక్షర రూపమిస్తే వివాదానికి అస్సారముండదు గదా! హిందీ ప్రాంతీయుల నిరంకుశ తత్వం చూస్తున్నప్పుడు వచ్చి ఉద్ధమై సర్వణ అవసరమనే అనిపిస్తుంది. విల్లులో ఇంగ్లీషుకు వివాదరహితమైన స్థానాన్ని కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

ENQUIRIES SOLICITED
 Damodar Factory Envelopes, Files & Stationary of Superior Variety and other Stationery.
 Machinery Paints & Chemicals Ltd., (M. P. C. Brand)
 Chanda Paints (P. C. C. Brand)
 Armstrong Smith Ltd., — Engineering Materials.
 District Agents:
S. V. TRADERS,
 17/195, Trunk Road (Up Stairs) Near Pogathota Post Office.
NELLORE.

మైకాగనిలో పనిచేయుటకు యువకులు కావాలె

మైకాగనిలో పని చేయుటకు వ్యవసాయాలైన - చదువుకున్న యువకులు కావాలెను. సెలవుకావడినవారికి పనిచేయుకొను కాలములో నెలకు రూ. 50/- లు ప్రయోజనం యివ్వబడును. ప్రయోగింపకర్తాక పనిచేసినట్టి వెంట రూ. 100/- లకు పైగా వేతనము వుంటుంది.

అర్హతలు: చివర్య: కనీసము 3 వ షాగం ప్యాస్ వుండవలెను.
 వయస్సు: 18 సంవత్సరములకు పైబడివుండవలెను.
 వివరములకు:-
టాక్స్ నెం. 183 రు, జమీనరైతు - నెల్లూరు.

శ్రీయోభివృద్ధి "ధరనిధి" లాటరీలు
 అపూర్వ అవకాశము! గెలవండి!! యీ తరుణం మీరేకావచ్చు!!!

ముగింపుతేదీ { శ్రీ భగవతి చారిటీ ఫండ్ } డ్రా తేదీ
 9-5-63 { టిక్కెట్టు చందా రూ. 1/- } 19-5-63

6 టిక్కెట్లు రూ. 5/- లు :: 12 టిక్కెట్లు రూ. 8/- లు.
 రూ. 50,000/- లు మొదలు కనీసము రూ. 10/- లు వరకు ప్రయోజనం.

"బారాబతి రాఫిల్" డ్రా : 16-6-63

టిక్కెట్టు చందా రూ. 1/- :: 18 టిక్కెట్లు రూ. 12/- లు
 రూ. 1,10,000/- లు మొదలు కనీసము రూ. 22/- లు వరకు ప్రయోజనం.

పొందుగలవారు టిక్కెట్టులకు మర్యాదార్థము పంపండి.

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :- { N V. ఆచారి, "శ్రీనివాసోట్టె" }
 { ట్రంబోన్ గడ్డు [కోవలూపల్లె] నెల్లూరు.

రెడ్డి అండ్ కో మార్పు
రెడ్డి అండ్ కో. కుటుంబ-బాల్లి మండల నెల్లూరు ప్రాంతం కాపు పిఠినుండి ప్రభుత్వంలో చేలు మొదలియార్ గారి పక్కపాపు స మీ ప ము స కు మార్పు అడియున్నది.

పెంచల స్వసహ స్యామివారి బ్రహ్మోత్సవం

నెల్లూరు జిల్లా, రామారాజు గోనుపల్లె సమీపంలోనున్న 'పెంచలకోస' లో వేంచేయుండు శ్రీ పెంచల స్వసహ స్యామివారి బ్రహ్మోత్సవములు వందాక్షి క ముగా 5-5-63 నుండి 9-5-63 తేది వరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ముగా = రు గు ను. శ్రీ స్యామివారి గరుడోత్సవం స్వసహ సయంతిలోనా అనగా 7-5-63 తేది రాత్రి 8వం దిల్లాలంకరణలతో జరిపించబడును. ఈ బ్రహ్మోత్సవ సంవత్సరంలో గొప్ప విద్యాసంఘటిత పరికర, పురాణాది కాలక్షేపములు కూడా జరిపించబడును. ఈ సంవత్సరం, ఈ సుశీత్యమందు, సత్యములు వగైరా అతివృద్ధి కార్యక్రమములు కూడా జరుగుచున్నవి. కాన కర్తవ్య తెల్లరు శ్రీ స్యామివారి కళ్యాణాది పుస్తకములు చూచి, స్యామివారి సంవర్షించి, అతివృద్ధి కార్యక్రమములను తిలకించి, తగు సలహాలోనగా ప్రార్థన.

కట్ట, ఎ. యల్. సరస్వత్యయ్య, బ్రహ్మ.

సమితుల వార్తావళి

- ★ కనుపర్తి గ్రామస్తుడైన కలెక్టరు
- ★ జిల్లాలో మొదటి కోడిగుడ్ల ఉత్పత్తి విక్రయ సహకార సంఘం
- ★ కోటలో రాష్ట్ర పశువైద్యశాఖాధికారి

కనుపర్తి
..నేను మీలో ఒకణ్ణి: పూల మాలలు, స్వాగతాలు పడు''
తాను నిర్మాణ కేంద్రంగా ఎన్నుకొని, గతవేలలో ఒకపారిచేసి గ్రామాట్యు దయ కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన్న కలెక్టరు శ్రీ ఎం. వి. రాజగోపాల్, తిరుగా-ఈనెం 18 తేది విచ్చేశారు. పంధాయితీ అధ్యక్షుడు శ్రీ పులవెత్తూరు మాలకొండయ్య కలెక్టరుకు స్వాగతమిచ్చారు. ఈ సందర్భంలో ఏర్పాటుచేయబడిన సహకారసభలో కలెక్టరుగారు గ్రామస్తుల పుష్కారాన్ని ప్రశంసించి, వారిలో యంతోచూర్చు కనవడుతున్నదన్నారు. పా క కాలలో ఉదిత మచ్చాప్రభావోజనవనతి కల్గినవలెనందిగా సలహానిచ్చారు. వృద్ధాప్య పువకారాన్ని గూర్చి వివరించారు. కనుపర్తి గ్రామస్తులలో కానుకలకట్టని, వారిలో తనకు సన్నిహితత్వం యేర్పడిందని, ఇకమీదట తనకు పూలమాలలు వేయవద్దని, స్వాగతాలు చెప్పవద్దని కోరారు. సభలో పాదలమారు సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ కాకాటి కమలా రెడ్డి గారు కూడా మాట్లాడారు. సహకార సంఘం కోలాహలం, వాటికలు, బుర్రకతలు, పిల్ల ప్రవర్తనల కాలక్షేపం జరిగింది.

14 తేది ఉదయం శ్రీ రాజగోపాల్ గ్రామపిఠులను తనిఖీ చేసి, కుశ్రంగా పుస్తించుకు గ్రామస్తులను, గ్రామసేవ రుడు అర్. అర్. సింగును అతిసందించారు. బ్రాంధికోట్ల 1 1/2 మైలు పొడవున ఇరువైపుల వనమహాత్మవారికి గుండలు శ్రేష్ఠ ప్రమదానకార్యక్రమంలో కలెక్టరు పాల్గొన్నారు. అర్. డి. ఓ. శ్రీ ఎగడిశా, వరివల్లకావర్తి శ్రీ పి. మల్లికార్జునం, సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ రమణారెడ్డి, పి. డి. ఓ. శ్రీ నారాయణస్వామి ప్రభృతులందరు ఈ ప్రమదానంలో పాల్గొన్నారు. తదనంతరం పాకశాల సమావేశంలో ఇంతవరకు జరిగిన అతివృద్ధి కార్యాల సమీక్షించ బడినవి.

చెందోడు కృత్రిమ పశు పిండోత్పత్తి కేంద్ర శంకుస్థాపన

కోట సమీపంలోని చెందోడులో వెల కొల్లపడబోవు కృత్రిమ పశు పిండోత్పత్తి కేంద్రశంకుస్థాపన, 15 తేది, రాష్ట్ర పశు వైద్యశాఖాధికారి శ్రీ సి. ఎమ్. ఎన్. నాయుడుగారు శంకుస్థాపన జరిపారు. సాయంకాలం కోటలో సమితి కార్యాలయంలో శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగింది. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ శ్రీనివాసులరెడ్డి, జిల్లా పశు వాణిజ్యాధికారి శ్రీ పకా అలంకాశా, శ్రీ పి. ఎమ్. ఎన్. నాయుడుగారు పువస్య పించారు. పి. డి. ఓ. శ్రీ యానాది వందన సమర్పణం గావించారు.

పశుశాఖ వైద్యుడు శ్రీ నాయుడుగారు వాచాకుబోయి, శ్రీ నేదురుమ్మి బాల కృష్ణారెడ్డిగారి సేవా క్షేత్రాన్ని తిలకించి, దాని అతివృద్ధికి ముగ్ధులయ్యారు.

తురిమెర్ల పెటర్నరీ సెంటరు.
బద్వి సమితిలోని తురిమెర్లలో 19 తేది పెటర్నరీ సెంటరుకు పంధాయితీ అధ్య

జిల్లాలో ఉత్తమ పంచాయతీ చిట్టమూరు
నెల్లూరు జిల్లాలో ఉత్తమ పంచాయతీగా, జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుని వ్యవస్థాపనైన కోట సమితిలోని చిట్టమూరు సర్పంచులవారిది. దీనిని రూ 5,000 ల కొక్క బహుమతి లభిస్తుంది. చిట్టమూరు రాష్ట్రపాటికి గూడా నిలవ బడుతుందట. ఈ పంధాయితీ అధ్యక్షుడు శ్రీ గణపరెడ్డి మార్కండేయనాయుడు.

రెండవ బహుమతి వెంకటగిరి సమితిలోని డక్కలికి లభించింది.

షడు శ్రీ కాకు శంకరయ్య ప్రారంభోత్సవం గావించాడు. ప్రారంభోత్సవ సందర్భంలో కాంపొండరు శ్రీ పి. వరదరాజు ఒక ఎత్తుకు లాంఛనంగా చిట్టపేసాడు. —ఎం. ఎల్. కాంకారావు

పంటపాళెం కోడిగుడ్ల ఉత్పత్తి, విక్రయ సహకార సంఘం

కోటపల్లిగూడూరు సమితిలోని పంట పాళెంలో 19 తేది మిస్తుల తయారీ కేంద్రానికి పి. డి. ఓ. శ్రీ మహమ్మద్ దస్తగిరి ప్రారంభోత్సవం జేస్తూ, ఇందులో శిక్షణపొంది లాభవడవలెనందిగా శ్రీలకు ఉద్బోధించారు. మహిళామండలి అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి పార్వతి అన్నపూర్ణమ్మ స్వాగతం చెప్పగా, కార్యదర్శిని కుమారి పూరంబూరు హై మా వతి వందన సమర్పణం గావించింది.

జిల్లాలో ప్రప్రథమ కోడిగుడ్ల ఉత్పత్తి విక్రయ సహకార సంఘం ఈ గ్రామంలో స్థాపించబడి, 21 తేది ప్రారంభోత్సవం జరిగింది. ఈ సందర్భంలో ఏర్పాటైన సభకు డాక్టరు జి. రాధాకృష్ణమూర్తి అధ్యక్షత వహించారు. సమితి వద్ద రిజిస్ట్రారు శ్రీ పి. కవీరుదాసు, కో ఆపరేటివ్ సీనియర్ ఇన్ స్పెక్టరు శ్రీ పి. సుబ్రహ్మణ్యం గారలు పువస్యపించారు. ఈ సహకార సంఘ స్థాపనలో సహాయపడిన పి. డి. ఓ. శ్రీ దస్తగిరికి, డిప్రీసిస్ట్రారు గారలకు, రివ్ ప్రమోటరు శ్రీ కలిచేటి వెంకటేశారెడ్డి ధన్యవాదములు చెప్పారు.

ఈ సహకార సంఘ పాలకవర్గం: కల్పేటి అడిశేవారెడ్డి-అధ్యక్షుడు; పైలు కోశయ్య-కార్యదర్శి; యేలూరు వెంకట రామరెడ్డి, కల్పేటి వెంకరెడ్డి, సి. పి. శేషారెడ్డి-వైద్యులు.

ఈ సొసైటీ స్థాపనలో ఆందరికంతి పంధాయితీ అధ్యక్షుడు శ్రీ సి. పి. శేషారెడ్డి కృషి ప్రశంసనీయమైనది.

పల్లెలు
(5 వ కేటీకారవ)
గింది. అనాది నకకు శ్రీ అల్లారెడ్డి శ్యామ సుందరరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ యునులు నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి, పి. డి. ఓ. ఎం. యానాది, మృత్యుంజయరెడ్డి,

కోట హెడ్కాంటరు శ్రీ డి. సుందరేశా, వ్యవసాయ విస్తరణాధికారి శ్రీ ఎ. వి. రమణాచారి గారలు పువస్యపించారు.

ఎన్. జి. ఎ. శ్రీ నయ్యద్ దస్తగిరి అపా మ్యుద్ వందన సమర్పణం గావించారు.

—మా గూడూరు విలేజిరి

వార్షికోత్సవాలు

ఈ క్రింది ప్రదేశాలలో పా క కాలం వార్షికోత్సవాలు జరిగాయి.

నలదలపూరు: మాధ్యమిక పాకశాల వార్షికోత్సవం, 14 తేది, కనగిరి జిల్లావిద్యాశాఖాధికారి సహాయాధ్యోగి శ్రీ సి. నాగభూషణంగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. శ్రీయునులు పి. అప్పయ్యనాయుడు, ఎన్. రామమూర్తి, నారాయణశ్రేష్ఠి, ఎం. వెంక శేషవర్ణగారలు పువస్యపించారు. సమావేశానికి ముందు జిల్లాపరిషత్తునకు శ్రీ బత్తెన పీఠసరసించుటల నాయుడుగారు ఆహవానులకు అల్పాహారమిండు గావించారు. రాత్రి స్కూలుకమిటీ అధ్యక్షులు శ్రీ అశోక పెరుమాళ్లగారి శ్రీరాములు గారు విందుగావించారు. శ్రీ చల్లా కొండయ్య అధ్యక్షంలో 'శ్రీకృష్ణరాయవారం' నాటకప్రదర్శనం జరిగింది.

రేపూరు: హైస్కూలు వార్షికోత్సవం శాసనసభ్యుడు శ్రీ ఆనం సంతోషరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన 19 తేది జరిగింది. జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖర రెడ్డి, అత్తూరు డాక్టరు శ్రీ పి. సుందరరామ రెడ్డి గారలు పువస్యపించారు. చే జర్ల పి. డి. ఓ. శ్రీ డి. కామేశ్వరరావు బహు మతులు వందారు. హెడ్కాంటరు శ్రీ పి. ధర్మయ్య అర్చుగార్ మిగిలిన స్పెషల్ పీఠ రూ 133 లను రక్షణనిధికి సమర్పించారు. —ఎన్. వాసుదేవరావు

తోటపల్లిగూడూరు: హైస్కూలు ద్వితీయ వార్షికోత్సవం పరిషత్తు చేర్చా శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన 17 తేది జరిగింది. ఎక్కువ పరిణాలు వచ్చే స్కూలు హెడ్కాంటరు, ఉపాధ్యాయులకు రెండు అధ్యాప్తు ఇన్ ప్రోమెంట్లు యిచ్చుటకు పరిషత్తు ఆలోచిస్తున్నదని శ్రీ చంద్రశేఖర రెడ్డి వెల్లడించారు. సాహిత్యరత్న శ్రీ మోచర్ల రామకృష్ణయ్య విజ్ఞానవంశ మైన పువస్యానం గావించారు. హెడ్కాంటరు శ్రీ అర్. సురేంద్రబాబు వందన సమర్పణం గావించారు. —పి. వీరయ్య

పిట్టగుంట: రైల్వే మెడికల్ ఆఫీ సరు శ్రీ నిర్మల కుమార్తెయ్య అధ్యక్ష తన హైస్కూలు వార్షికోత్సవం 14 తేది జరిగింది. కావలి విశ్వేందరు హైస్కూలు హెడ్కాంటరు శ్రీ పి. చెన్నారాయుడు పువ స్యపించారు. హెడ్కాంటరు శ్రీ జె. వరద రాజులు పాకశాలోత్పత్తికి పాకుల సహకారాన్ని అభ్యర్థిస్తూ మాట్లాడారు. క్రీడోత్స వాను శ్రీ హెచ్. గోవర్ధన నాయుడు ప్రారంభించగా, కావలి సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వేమిరెడ్డి అయ్య వ రెడ్డి బహుమతి ప్రదానం జరిపారు. పురప్రముఖులు పాక శాలకు కోటింగు రతేపాత్రలు, షీట్లులు బహుకరించారు. —పి. పి.

ఇందుకూరుపేట ఉపాధ్యాయులు

సమితి ప్రాథమికోపాధ్యాయ సంఘ కార్యవర్గ విస్తృత సమావేశం శ్రీ జె. వేదగిరిగారి అధ్యక్షతన 14 తేది జరి గింది. ప్రత్యేకాధ్యోపై శాసనమండలి సభ్యుడు శ్రీ కింగరాజు రామకృష్ణయ్య, జిల్లాకార్యదర్శి శ్రీ జె. తిరిపాలు, తాలూకా కార్యదర్శి శ్రీ పాముల కృష్ణమూర్తిగారలు గూడా పాల్గొన్నారు. ఉపాధ్యాయులు కోర్కెలకు సంబంధించి వది తీర్మానాలు గావించబడినవి. —ఎన్. విద్యయ్య

రేపూరు రక్షణనిధి
రక్షణనిధి గ్రామంవంతు రూ 8148-00 నిర్ణయమైతే, మననలు శ్రీ నారా లు

రామానాయుడుగారు రూ 3294-65 లు వసూలుజేసి, అత్తూరు తాలూకాలో రేపూరుకు ప్రకమస్థానాన్ని సంపాదించారు. ఈ విషయంలో ప్రశంసనీయంగా కృషి జేసిన శ్రీ విలరామానాయుడుగారిని అతి సందిస్తున్నాము.

—వేమిరెడ్డి నారాయణరెడ్డి.

కమ్మవారిపాళెం సుందలి

అత్తూరు తాలూకా కమ్మవారిపాళెం సుహిళామండలికి శ్రీమతి చేకూరి సుబ్బయ్య అధ్యక్షిణిగా; శ్రీమతి జి. కృష్ణవేణి ఉపాధ్యక్షిణిగా; శ్రీ మ తి సోంపల్లి వైదేహి కార్యదర్శినిగా; శ్రీమతి ల గ క పా ఠి కొండమ్మ పవాయ కార్యదర్శినిగా 19 తేది ఎన్నుకోబడినారు. గ్రామంలోని ప్రతి విద్యుతు పాకశాలకు వంపునట్లు సభ్యు రాండు తీర్మానించుకున్నారు.

—మహాబాదివేగం.

దొంగల భయం

కమ్మవారిపాళెం, కలిగిరి, వెలగపాడు గ్రామాలలో దొంగల భయం ఎక్కువగా పున్నది. కలిగిరినుండి కమ్మవారిపాళెము వకు కపాలు తెస్తుండిన తనను వెంబాడి అలుగోగు హుములవద్ద అపి వెదరించా రని రన్నరు పి. సోమయ్య చెప్పాడు. వాళ్లు వెదరిందినప్పటినుండి త న కు క యం గా పుంతున్నదనిగూడా అత నన్నాడు.

ప్రాప్తపోయినతర్వాత ప్రిలు బయటకు పోవుటకు గూడా తయవడుతున్నారు. కప్పకాకృతిపకు సంబంధించినవారు ఈ ప్రాంతంలో తిరుగుతున్నట్లుగా యిచ్చుట అనుకొంటున్నారు. పొలిస్ ప్రజలలో వ్యాపించిన ఈ తయొన్ని తొలగించ వలెను. —ఒక గ్రామస్తుడు.

నీరా కల్లు

(5 వ కేటీకారవ)
రుగావున్న అధారిపిడిగూడా ఈ అనంతో కోలాహలంగా పుండవది. అ పిడిలోని ఇంజనెంతులు వీరికి నీడనిచ్చాయి. జిల్లాలో అనుమతించబడిన 84 నీరాఅంగళ్ల వేలం వల్ల మొత్తం రూ. 22,502 లు వచ్చాయి. ఈ పొట అమలులో వుండేది స్పెంబరు అతిరు వరకే-అంటే 5 వెలల 5 రోజులు. తర్వాత అక్టోబరు 1 తేదినుండి ఒక సంవత్సరా నికి క్రొత్తగా వేలం జరుగుతుంది. ఈ 5 మాసాలు మందిరెడ్డులు, లా త న ష్టాలు తర్వాత, అక్టోబరు 1 తేది జరిగే వేలాలు మరింత పోటీలతో, ప్రభుత్వానికి మరింత అదాయాన్ని చేతుర్చేవిగా పుండవచ్చు. 84 అంగళ్లలో నెల్లూరుకుపువ అంగడికి ఎక్కువ పాట (రూ 2,800) పెట్టబడింది. తర్వాత అల్లూరు (రూ 960); కోడూరు పొడు (రూ 900); అ ర్లీ పుర ము, గూడూరు (రూ 600); గూడూరు తాలూకా చెన్నూరు (రూ 500); కు ప్పూరు (రూ 405); కనగిరి తాలూకా కండ్లగుంట్ల అగహారం (రూ 400) వచ్చాయి.

తాలూకావారి నీరా అంగళ్ల వివరం: నెల్లూరు (పువస్వకోరం) 28, కోపూరు 9, అత్తూరు 9, గూడూరు 8, రాపూరు 8, కందుకూరు 7, వెంకటగిరి 5, కావలి 4; నూళ్లూరుపేట, ఉదయగిరి, కనగిరి తలా 3, పొదిలి 2. ఎందువల్లదో వర్షి తాలూకాకు మాత్రం ఒక్క అంగడిగూడా అనుమతించ బడలేదు.

ఈ అంగళ్లకు పెంకాయెట్లు మనవో యించబడినవని తెలుస్తున్నది. అధికార యుతంగా అనుమతించ బడకపోయినా అనధికారయతంగా జ ప్ప డు గియబడు తున్న పెంకాయెట్లు అట్లనే పుంపిగిగా! మొత్తానికి మవ్వనిపేరం విషయంలో పొలిస్ లంచాలకు 'గాంధీ వంతు' అని పేరు వచ్చింది. ఇప్పుడు వేలం పొడబడిన అంగళ్ల నీరాకు 'వాంగ్లెస్ కల్లు' అనే నానుడి కలుగుతుండేమో! —పి. పి.

స్త్రీల ఆరోగ్య సాభాగ్యములకు

కోట

కేసరి కుటీరం (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్ రాయవేటి, మద్రాసు-4

పితౄకామి అవతర క్షోభ్య (విజిప్రెస్) 56-57, Madanbadi, 207, 208, 209, 210, 211, 212

అరుణ

స్త్రీల ఆరోగ్యసాభాగ్యంకు

అయిర్లరాజు కేసుం ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ మద్రాసు-19

పసిరికలు - కామెర్లు

భయపడకునిలేదు

జాగ్రత్త సి. ర మయ్యగారు, రంగనాయకుం పిఠి-నెల్లూరు

జమీనరైతు

నందవరం చండా రు. 10-00
6 నెలలకు ,, 6-00
అంతకు తక్కువకాలమునకు వందరించు.

ఇల్లు అమ్మకము

నెల్లూరు కామవేంపాటి అగ్రహారంలో
నె. 15/887 రు పెంతులియ్యలు - ప్రభము
మొత్తం భూభాగం 30 అంకములు
అమ్మకము.

వివరాలు:-
రేవూరు అంబసేయులు,
159, గుంటుపల్లివారిపేట,
(అధ్యక్షులవారిపేట) నెల్లూరు.

భూమి అమ్మబడును

నెల్లూరు జిల్లా, అత్తుకూరులో సర్వే
981/1, 981/2, 983 నెంబల్లలో గల
మొత్తం య. 1-17 ట్లు భూభాగమును
విక్రయించబడును. భూమి కాలాకా అపే
నుకు దగ్గరగా రోడ్డుకు అనుకొనివున్నది.
కొనబడలదనవారు ఎంతకు కొనబడలదనది
స్పందివారికి వ్యాయుధి.

Box No. 132.
The Zamin Ryot - Nellore.

మదనపల్లి డి|| ము|| కోర్టులో

O. S. 41 of 61. E. P. 43 of 63.
M. రామచంద్రారెడ్డివర్రెంకె - D. H. Ra.
V. వెంకటస్వామిరెడ్డి - J. D. R.

పై నెంబల్లలోని డిప్రీకొల్లెట్ల ప్రతివాది
కా. క్రింద కనుబరచిన ఆఫీసిని అప్పికావించి
నవరు ఆఫీసిని 18-6-63 తేది వరకు 10
గంటకు పై కోర్టువారు వెలంబేయుదురు.
పెద్దకొల్లెట్ల-దిత్తారు డి|| వారు అపేతుకు
నవే డి|| వారు అపేతుకు కా. రేగల్లు
గ్రామంలోని భూమివివరం:- నర్సారవారి
వర్షి నె 960 రు, య 1-18 ట్లు, నర్సారవారి
వారి మంతు 10-4-52 లో గవర్నమెం
టుకు పుందిపుండు అయకమునకు లోబర్చి
మంతు రూ. 250/- లు.

—టి. చంద్రశేఖర శర్మ - ఆద్యక్షులు.

గుంటూరు డి|| ము|| కోర్టులో

S. U. No. 272 of 1962
చేర్ర అదిరేషియల్లెట్ల - వాది.
మొదటాడు సుబ్బారాయలు - ప్రతివాది.

ప్రతివాదికి నోటీసు:- యా వెంబల్లను
వాది ప్రాంతంలోని రాజ్యకొనుకురు
గాను మిమిర దాదావేనుపున్నందున అందు
లకుగాను పి. కే. మై నా అప్పేవలపున్న
1-6-1963 తేది వరకు 10 గంటకు పై
కోర్టుకు హాజరై తెలుపువనెడి. తెలుపకల
పి. పరొక్షమందు కర్మానించబడును.
—డి. వి. గవయ్య - ఆద్యక్షులు.

బందరు డి|| ము|| కోర్టులో

O.S. 204 of 57. E. P. 21 of 62.
The State of Andhra Pradesh
Represented by Dt., Collector
Krishna - D. H. R.

కోకా వెంకటేశ్వరం - చెక్కిమంతులెంకె.
యా దిగువ పెద్దకొల్లెట్ల వాకాల్లారెడ్డి
పై కోర్టువారివల్ల 24-6-63 తేది వరకు
10-30 గంటలకాయకు అపారంకముగా
యాలము వెయబడును.

కృష్ణా డి|| బందరు నవే రిజిస్ట్రారువారి
యాలకా అంబల్లం లలరామునిపేటలోని
ఆఫీసునం:- ము. తోర నె 9/87 రు పెంతు
లియ్యలు - ప్రభముకు హాజరు:- [కా] పి.
చెప్ప శేఖరులగారి యింటిపేటం [ర] పి.
కనకమ్మగారి ప్లకం [ప్ర] కె. నరసింహ
రావుగారి యింటిపేటం [ప్ర] వర్షికోల్లెట్ల.
యా హాజరు మధ్యప్రయున 30 గంటలు
పెంతులియ్యలు - ప్రభము.
కోర్టువారి కిమ్మరు రూ. 500/- లు.
—పి. వెంకటేశ్వర రావు - ఆద్యక్షులు.

క విత్తయ జయంతులు

(4-వ కేటోగరవ)

వాడిన వదాలలో ఏ రెండు మూడు తప్ప,
తక్కినవన్నీ ఈనాటికి వాడుకతున్నవని,
అందులో వారు దూరబట్టిన ప్రబంధా
రని అన్నారు. నన్నయ వాడిన మూర్తులు
గూడా సార్వకాలికంగా, రు ది ర కై న
అర్థంలో గూడినవని అన్నారు. "నీ అను
మతంలో, విద్యార్థుల దయతో, నానే
ర్చుతో..." భారత రచన సాగించగలవని
నన్నయ చెప్పబున్నారని, అందులో దైవం
ప్రసక్తి లేదని, అందువల్లనే వాటిలు
భారత రచనలో వారికి దైవసహకారం
లేకుండా పోయిందేమో నన్నారు.

కాషా ప్రవీణ శ్రీ మదునాపంతుల సత్య
నారాయణశాస్త్రి కాసు రచించిన అంధ్ర
పురాణంలోని బాలకృష్ణ పర్వం నుండి
నన్నయ భారత రచనకు సంబంధించిన
పుస్తకాలను చదివి వినిపించారు.

శ్రీ దుర్గా రామమూర్తిగారు భారతం
లోని వద్యాలను శ్రావ్యంగా చదివారు.

ఎఱ్ఱా ప్రగడజయంతి

21 తేది ఉదయం ఎఱ్ఱా ప్రగడజయంతి
'విద్యారత్న' శ్రీ అశోక శ్రీ రామశర్మగారి
అభ్యుదయం జరిగింది. శ్రీ శర్మగారు ఎఱ్ఱా
ప్రగడ జననాన్ని గూర్చి, వారి కవిత్వాన్ని
గూర్చి వ్రాసుకొని వచ్చి చెప్పారు.
ఎఱ్ఱా ప్రగడ కవి శ్రయం లో తృతీయ
దైవప్రతి, ఆ య న క వి లా లక్ష
కాన్ని అర్థి మధ్యమధుగానే వరిగడించ
బయటాడని; అటు నన్నయ అక్షర రమ్య
తతోబాటు, అటు తిక్కన కవిత్వాలన్నీ
పుటికి పుష్కరించడం చేసేసాకుండా,
భారత పడిమభాగం రచనను కొనసాగిం
చడం చేతనూడా ఆ య న మధ్యమధి
నన్నారు. నన్నయలోని నమాన మార్గం
గాని, తిక్కయ్యలోని అలతి అలతి వద
ముల కూర్చు నేర్చుగాని నూటిగా నూటికి
నూరుపాళ్ళు ఎర్రనలోపున్నా అనే ప్రశ్న
ప్రశ్నార్థకంగానే నిలబడి పోతుందన్నారు.
ఎర్రన పూరు, ఇంటిపేరు, కాళి, పాండి
త్యము, నూత్న వైదిత్రి, ప్రయోగ విశేషము
లనుకూర్చి సాహసారణంగా వివరిస్తూ;
నన్నయ పదకోశమువలననే ఎర్రయ వద
కోశము రావలెనని, ఎర్రన జయంతుల
లోని ఉపవ్యాసములన్నీ సంగ్రహించి
సంప్రదించాలని సూచించారు.

శ్రీ చదలవాడ జయరామశాస్త్రిగారు
కాసు రచించిన విక్రమ సింహపురి పురా
ణము మున్నగు రచనలు చదివారు.

శ్రీ గోనుగొండ వెంకటస్వామియ్యగారు
భారత పద్యపరిచయం గావించారు.

తిక్కన జయంతి

21 తేది వాయుంకాలం తిక్కనజయంతి
జరిగింది. ఈ జయంతి నెల్లూరులో జరగడం
ఇది 28వ సంవత్సరం. ఈ సంవత్సరం
అభ్యుదయ వహించిన శ్రీ గుంటూరు
శేషేంద్రశర్మ, తిక్కన కవిత్వాన్ని గూర్చి
మాట్లాడిన డాక్టరు దివాకర్ వెంకటాచార్యుని
గారల వుపన్యాసాలు నడన్యులను దిశ్ర
ప్రతిమలు గావించినవంటే ఏ మా శ్రం
అత్యుక్తిగాదు. శ్రీ శేషేంద్రశర్మ తిక్కన
వర్ణిత్వాన్ని ఉత్కంగా దిశ్రప్రే; శ్రీ వెంక
టాచార్యుని తిక్కన కవిత్వాన్ని ప్రతిభా
పూర్వకంగా కంఠకు కట్టారు. సంస్కృత
భారతంలోని శ్లోకాలు, తెనుగుభారతంలో
వానికి పరియైన వద్యాలు ఏ వందకానికి
అ నందర్పంలో తడబాటు లేకుండా పుల్లె
ఖింది, అందులోని సామ్యాలను, వేదాలను
వివరించగలిగిన శ్రీ వెంకటాచార్యునిగారి
అపారాధల లరణాశక్తి, ప్రతిభ అప్పె
రుపు గొప్పివనది. తిక్కన భారతాన్ని
అ సాం శం ర దు వ ని నవయువ
కులకు, శ్రీ వెంకటాచార్యునిగారి వుపన్యాసం
కంఠుకెరది, అఖిరుదిన, అనన్తీని కల్పి

పుంటుంది. ఒకరితో ఒకరిని పోల్చడం
పులితంబాకపోవచ్చు కాని, గ తం లో
ఎందరో వుపన్యాసకులు తిక్కనను గూర్చి
వుపన్యాసించారు; శ్రీ వెంకటాచార్యునివలె
విషయంలోను, దాని వివరణలోను ఇంతటి
సమగ్రంగా, సుబోధకంగా, మృదుమదు
రంగా, మాట్లాడినవారు లేరు.

నభావ్యమడు శ్రీ శేషేంద్రశర్మ తిక్క
నను కేవలం కవిమాత్రుడుగా వరిగడించ
డం వాస్తవ భూరమపుతుందని; కవిశక్తి
నికీ అతికుడుగా వారిని దామించడం వాస్త
విక మపుతుందని చెబుచున్నారు. కవులు,
దశ్రవర్తులు, ప్రజల గౌరవానికి పాశుడైన
మహాపురుషులు తిక్కన అన్నారు. తిక్కన
తర్కాతకపులైన శేతన, మారన, నాటన
సోమన, ఎర్రనల మొదలు వందతంత్రం
రచించిన వెంకటనాథ కవివరకు కవులు
వారు గిదిన గిలుదాటలేదని; భారతీయ
దశ్రవర్తి గణపతిదేవుడు తిక్కన నలకాను
శివసావహించి మనుమనిష్టికి రాజ్యాన్ని
యిప్పించే ఏర్పాటు చేసాడని; అవిధంగానే
ప్రజలచేత దేశంలో అపారమైన గౌరవా
నికి పాశుడైనాడని- వీటినిబట్టి తిక్కన
ఎంతమహనీయుడో తెలుసుకోవచ్చు
నన్నారు. తిక్కన-లోకరక్షణకు, విశ్వశే
యస్సుకు సాహిత్యాన్ని సాధనంగా వుప
యోగించిన వాటికి, వ్యాసమహర్షి, శంక
రుల కోవకు చెందినవాడని, తిక్కనను
ఒక మహాపురుషుడుగా చూడకోవడం
అలవాటు చేసుకోవాలని వాడుచున్నారు.

తిక్కనను పోల్చి విలువ కట్టవలసింది
నన్నయతోచాదని, పాల్కుర్కి సోమనా
ధునితోపని చెప్తూ; హింసా ప్రకృతిలో
గూడిన వీర తైవము, శివరపులు, వారి
కవిత్వాలను గూర్చి; అద్వైతము, తిక్కన,
వారి కవిత్వము, హరిహర కవులను గూర్చి
దాల లోతుగ తరదారు శ్రీ శేషేంద్రశర్మ.
హరిహర నాడుడు తిక్కనపూహించిన
దేముడుకావని, అర్చావళార న్వరూపుడే
నని, కన్నడ దేశంలో 'హరిహర్' తమిళ
దేశంలోని రాజాపోయిననందలి దేవాల
యాలు యిందుకు నిదర్శనములని శ్రీ
శర్మ వాడుచున్నారు.

శ్రీ శేషేంద్రశర్మ ఉపన్యాసం పరిశో
ధనాత్మకంగా, గంభీరంగా, అవేషింగా,
ఉద్వేగంగా పోగింది. తన ప్రభవమ
కావ్యానికి కథానాయకుడుగా 'సారా'ను
అభిమానించిన శ్రీ శర్మ, కవిభారంగంలో
గూడా సారవే ననిపించాడు.

డాక్టరు వెంకటాచార్యుని

డాక్టరు వెంకటాచార్యుని వుపన్యాసం
లొందై నిమిషాలకు పైగా అనర్హకంగా,
అతుష్టగా పోగింది.

తిక్కన కవిమాత్రుడేగాదు, కారిణ
అమ్ముడుగూడానని; శివశేఖరుల అవేదాన్ని
నిరూపించి బాపకు, సంహానికి, మతానికి
మహావేదానివేసిన అవతారమూర్తియని;
తిక్కన లోకీక వైదిక మూలాలకు అద్వైతం
చూపించిన మహనీయుడని శ్రీ వెంకటాచ
ర్యుని వుద్ఘాటించారు. వ్యాసునిది సారాణిక
దృష్టి అయితే; కవిశ్రయనిది కావ్యసం
బంధమైన రసదృష్టి అన్నారు. మూల
భారతంలో తిక్కనజేసిన మార్పులను నవి
వరంగా సాహసారణంగా పేర్కొంటూ,
తిక్కన మూలానికి మెరుగులు దిద్దాడని,
రసదృష్టితో భారతాన్ని మహా కావ్యం
చేయుటకు ప్రయత్నించాడని అన్నారు.
తిక్కన భగవద్గీతను, నవకే నుభాతీయా
న్ని అనువదించలేక పోయాడనే విమర్శ
లను ప్రస్తావించి; గీతను ఒక అక్షరం
పొల్లుపోకుండా తిక్కన వివిధంగా పద్య
రూపంలో పెట్టింది వుదహరించారు. నవకే
నుభాతీయుడు చెప్పిన సీతని భృతరా
ష్ట్రుడు వినలేదని, శుష్కమైన విషయాన్ని
దొప్పించడం అనవసరమని మూసివేశాడని,

ఈ విధంగా వదలినవి ఇంకా బాలవున్న
వని అన్నారు. భారతం ప్రపంచ భాషల
లోకి అనువదించడంకే, తిక్కన విశ్వకవి
స్థానాన్ని పొందగలడంకూ వుపన్యా
సాన్ని దానించారు.

శ్రీ బాపుచారవి తిక్కనమీద వ్రాసిన
వ ద్యా ల ను శ్రీ గోనుగొండ వెంకట
స్వామియ్య రచించారు. ఏమిట శ్రీ వెంకటా
చార్యుని కొద్దినిమిషాలు స్వీయరచనావళయం
గావించారు.

సన్మానములు

శ్రీ తిక్కనరపు రామరెడ్డిగారు తన
తండ్రి లక్ష్మీనారాయణరెడ్డి పేర డాక్టరు
వెంకటాచార్యుని; తన భర్త వత్తి శ్రీమతి
సువర్చనమ్మ పేర విద్యా భదరలువాడ
జయరామశాస్త్రిని; తన సోదరి శ్రీ మతి
రంగమ్మ పేర శ్రీ మదునాపంతుల సత్య
నారాయణశాస్త్రిగారిని సూత్వనస్థానంలో
సూటవదారు రూపాయలతో సన్మానిం
చారు.

వర్తమాన సమాజం కార్యదర్శి శ్రీ పి.
వి. రమణారెడ్డి కవులకు, అనాకతులకు
పేరుపేరున వరుస వరుసన వందన సమ
ర్పణం చేసారు. —పా. పి.

ఇతర జిల్లాలు

(4-వ కేటోగరవ)
లేకపోవడం విచారకరం" అన్నారు.
ఈ ర వ సం శ్రీ కళా నామాంకితం
గావడం ఎంతో ఒప్పిపుస్తదన్నారు శ్రీ
నంజీవయ్య. నవలో శేంద్రరక్షణ ఉత్తర
కాలామాత్యులు శ్రీ కొత్త రఘురామయ్య,
జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ దుద్రకాలా
రామలింగరాజు గారలుగూడా ప్రసంగిం
చారు.

ఈ సందర్భంలో 140 మంది స్వాతంత్ర్య
శ్రమియులకు సూత్వనస్థానం జరి
గింది. శ్రీ నంజీవయ్య, శ్రీ రఘురామయ్యల
గౌరవార్థం శాసన సభ్యుడు శ్రీ దండు
కాన్యకరావు గొప్ప విందు జేసారు. ఈ
విందులో వెయ్యిమంది పాల్గొన్నారు.

శ్రీ నంజీవయ్య, శ్రీ రఘురామయ్యలకు
కాకినాడ పురపాలకసంఘం సారసన్మా
నం జరిపింది.

చిత్తూరు చక్కెర ఫ్యాక్టరీ

నవంబర్ రంగంలో, పుమారు 35
లక్షల పెట్టుబడితో, తిరుపతి రోడ్డులో 84
ఎకరాలు విశాల ప్రదేశంలో నిర్మించబడిన
చక్కెర ఫ్యాక్టరీకి అంధ్ర ముఖ్యమంత్రి
శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి ప్రారంభోత్సవం
జరిపారు. ఈ సభకు అధికమంత్రి శ్రీ
బ్రహ్మానందరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు.
మాజీ, ప్రస్తుత వ్యవసాయ మంత్రులు శ్రీ
అద్దూరు జలరామరెడ్డి; సహకార సంఘాల
రిజిస్ట్రారు శ్రీ పి. దండ్రశేఖరం గారలు
గూడా వుపన్యాసించారు.

రక్షణ సిధికి 'గుండమ్మ'

25 వేలు విరాళం
గుంటూరు జిల్లా విలకలూరి పేటలోని
విశ్వనాథ విక్టర్ ప్లాస్టెలో, శాసన
సభ్యుడు శ్రీ చేబ్రోలు హనుమయ్య అధ్య
క్షతన, 14 తేది, శతదినోత్సవం జరిగింది.
తమ దీక్షాన్ని విలకలూరి పేట ప్రేక్షకులు
సూరుకోజులు అవరించినందుకు అనంద
దిప్పుంగా దిశ్రనిర్కాతలైన విజయావారు
రక్షణ సిధికి 25 వేల రూపాయలు నమ
ర్పించు కున్నారు.

మంత్రి శ్రీ ఆలపాటికి పుత్రవియోగం

మునిసిపాలిటీల మంత్రి శ్రీ ఆలపాటి
వెంకట్రామయ్యగారి పితైక పుత్రుడు శ్రీ
మోహనరావు 11 తేది తెనాలిలో హఠా
త్తుగా మరణించారు. వయస్సు 25 సంవ
త్సరాలుమాత్రమే. భార్య, ఒక కొడుకు
మాత్రం వున్నారు. పుత్రకోకలలోపున్న
శ్రీ వెంకట్రామయ్యగారికి మాసానుభూతి.

వైకోట్ల సెలవులు

అంధ్ర వైకోట్లకు ఏప్రిల్ 22 తేది
మొదలు జూన్ 7 తేది వరకు వే న వి
సె ల వు లు. సెలవురోజులలో అజరు
వారంలో తప్ప ప్రతి మంగళవారం న్యాయ
మూర్తులు శ్రీ దండ్రశేఖరశాస్త్రి, శ్రీ నర
సింహంగారలు ప్రత్యేకంగా అత్యవసర
మైన కరణాస్తులను విచారించెదరు.

తోట రామస్వామికి "క్విట్" నోటీసు

శాసనమండలికి ఎన్నికైన శ్రీ తోట
రామస్వామి, తూర్పు గోదావరి జిల్లా పరి
షత్తు చేర్చకా వరదాకి రాజీనామా నివ్వ
వలసిందనని అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘం
అనేక దినములు ప్రాధికారానుభవం. ఈ నిర్ణ
యం పాల్గొనుటకు పోట్ల చేసినవని, ఇప్పుడు
దానిని మార్చుటకు ఓలలేదని కాంగ్రెస్
కార్య దర్శి శ్రీ జగన్నాధరావు బండ్రికి
ప్రత్యేక కాంగ్రెస్ సమాజికి తెలియ
జేసాడట.

గుప్త ప్రాయోపవేశం

నిరా లైసెన్సులరధుకు కృష్ణ జిల్లా
మండల పట్టణలో 85 రోజులుగా ప్రాయోప
వేశంజేస్తున్న ఎం. మల్లికార్జునగుప్త 18
పొట్టు తగ్గిపోయాడని; వారిపరిస్థితి అందో
కనకరమని తెలుస్తున్నది. నరసింహయ్య
నాయకులు గుప్తగారిచేత దీక్ష మాన్పించ
లేరా?

వడగండ్ల వాన

(5-వ కేటోగరవ)
సెలవు ఎడతెరిపిలేకుండా వందితురించి.
నేలంతా వట్టమైనమంతుగడ్డలతో తెల్లగా
కప్పబడిపోయింది.

"కోకలై, ఓవెలవళలో నోటివట్లకు
వచ్చిన ఈశ్వరకోరు, ఒకటిరెండు రోజు
లలో కోతకు వచ్చే ఈశ్వరకోరు, 15
రోజులలోగా కోతకువచ్చే నేపరి పూర్తిగా
తెల్లవారి గింజలు రాలిపోయినవి. మొదటి
వంద ఎకరాలు 5 తూములుగూడా వందక
డిగులుపడిపోయిన తెలంగాణికి, ఎకరాలు
30 తూ ములై నా వందగలదనే అళ,
పుల్కాపాం కల్లియండిన రెండవవారు ఈ
విధంగా బావనంగావడంలో రైతుల నకు
ములు విరిగిపోయినవి. ఈ వంటువట్లం
పుమారు రూ. 3,00,000 లు వుంటుంది.
మామిడికోటలవల్ల రూ. 30,000; అరటి
అరుకోటలవల్ల రూ. 70,000; పూరి,
పెంతులికోవల్ల ఒక లక్షకు తక్కువ
లేకుండా నష్టంపుంటుంది.

"22 తేది నా అభ్యర్థనపై శాసనసభ
శ్రీ పి. సి. సుబ్బారావుగారు, రి వి స్వ్యా
జాస్పెర్లగూరలు పాలమంకా తి రి గి
వైరు, వంటల సజ్జాన్ని న్వ యం గా
చూడారు. అత్తుకూరు వందాయకీరూడా
అత్యవసర సమావేశం జరిపి, ఈ వీర
త్వాన్ని గూర్చి ప్రభుత్వానికి తంజివ్వారా
తెలియజేసింది. కల్లెరుకుగూడా నివేదించ
బడింది. కల్లెరువారు జరిగిన సజ్జాన్ని
ప్రభుత్వపుష్టికెట్టి, నష్టపడిన రెండవ
కారుకు శిస్తు రెమిషణ యిప్పిస్తూ; మొదటి
కారు శిస్తు వసూళ్ళను అవుదలచేయస్తూ;
దిన్నెరైతులకు ఋణసహాయము కల్పించ
వలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను. వములు లేని
వారికి వ సు లు కల్పించడంకూడా అవ
సరం."

గుంసులవారి దెరువు పర్లలో లక్ష నష్టం

ఉదయగిరికాలాకా గంసులవారి
దెరువు పర్లలో 13 తేది జరిగిన వడగండ్ల
వానవల్ల లక్ష రూపాయల విలువగలిగిన
వరిపైరు భ్వనంపైసట్లు, ఇకరవిధంగా
గూడా ఎక్కువనష్టం సంభవించినట్లు,
వందాయకి ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ ఎల్.
రంగయ్యగారు తెలియజేస్తున్నారు. శిస్తు
రెమిషణ యిప్పి, ఋణాలు మంజూరు
చేయవలసిందిగా గూడా వారి విజ్ఞప్తి.

ఆకాశవాణి

అభిప్రాయాలు వ్రాయండి

ఆకాశవాణి అంటే శ్రవణం వాణికలేగాదు. అన్నీ వినిపించే విషయాలను ప్రసారాలమీద విద్యాపంతులు, విజ్ఞానపంతులైన పాఠకుల అభిప్రాయాలను కోరుతున్నాము. అభిప్రాయాలువ్రాసి ఈ కిక్కికను ఆకాశవంతము, ప్రయోజనకరమూ చేయవలసిందిగా విజ్ఞప్తి.

—నం. జ. ప్ర.

18-4-63 తేదీ రాత్రి, ఆఖరి భారత పాటక కార్యక్రమములో, హైదరాబాద్ నుండి, 'వీరబాన్' - నాటిక ప్రసారమైంది. హిందీమాతృక-డాక్టర్ రామమూర్తివర్యులు తెలుగునీక దండీమాడి మహాకవి. ఈ నాటికలో 'పన్నా' పాత్ర బలీయము, ఉదాత్తమైనది. రాజసింహాననానికి వారసుడైన రాజమూరుని కష్టించుటకు, తన స్వంతకుమారుని చేతులారా దంపుటం టుంది. అమె త్యాగాన్ని ఏ పదాలలో వర్ణించాలో అర్థంకావటంలేదు.

ఇందులో 'పన్నా' గా కారదా శ్రీనివాస్, సంభాషణల వుద్ధారణ, మాతృ హృదయా వేదనలో పొంగిన వుద్ధాన నిశ్శాసాలు, మరపురానివి. ఆ పాత్ర పోషణలో కారదా శ్రీనివాస్ శ్రోతల హృదయాలలో ప్రత్యేకస్థానాన్ని పొంద గలిగింది. రాజమూరుని మాతృజేసి రాజసింహాననాన్ని అవహరించాలనుకుంటాడు 'బండి'. యాపాత్ర దివ్యవైద్య, రామారావు పిలోవమూ లేకుండా పట్టుకవచ్చాడు.

వేదా నవహానందా యీ నాటికను నిర్వహించారు. నిర్వహణలో ప్రత్యేకక కనిపించింది.

హైదరాబాద్ నుండి 19 వ తేదీ 'గడ్డి పోవల' నాటిక ప్రసారమైంది. పదిహేను నిమిషాల నాటిక యిది. యిందులో గడ్డి పోవ రాజకీరీటాన్ని ఎదుర్కొంటుంది. ప్రజాయుగం కాబట్టి గడ్డిపోవే నెలమైంది. ఒక తిట్టికి 'అకలో' అన్న పేర్లంద 'ని రాజ్యపొంగడం మొందుకోస్తోంది అక్రో శిక్షా పుంటుంది. యీ ఆరుపులు రాజ హృదయంలో కనికరంబదులు, కోపాన్ని కలుగజేస్తాయి. ఆ తిట్టికిని వెళ్ళిపోయిం తాడు. పోయి, పూలాలలో పొడిపిస్తానంటాడు. కొరకాలలో కొట్టానంటాడు. కాని పోడు. 'అకలో! అన్నమో!' అని అరుస్తూ పుంటుంది. దివరకు రాజా వినిగి, మంగిరిని విలిపించి, ఆ తిట్టికి తన అల్ల నిరాకరిస్తూ పుంవని తరిమికొట్టమంటాడు. కొట్టడమెందుకు, విడికెడు అన్నంపై అవేళితుందని, అది శాంతి మార్గమని అంటాడు-మంగిరి. అదే పొడి పొడి పైరు. యిందులోగాడా తిట్టికిగా శారదా శ్రీనివాస్-ప్రతికతో పాత్రను నిర్వహించింది.

తే 21-4-63 ది-హైదరాబాదు నుండి ప్రసారమైన 'రంగవల్లి', స్త్రీల కార్యక్రమములో, 'చదువుతున్న కోడలు' - నాటిక ప్రసారమైంది. సామాన్యంగా అందరూ అనుకునేదేమంటే-చదువుతున్న అమ్మాయిలు సరిగ్గా సంసారం చెయ్యరని-అంటే గృహకార్యాల నక్ష్రమంగా నిర్వహించరని. ఈ నాటికలో ఆ ఆపోహను తుడిచివేశారు. ఒక అత్తకు మొరటికోడలు చదువురానిది. చదువురానిదైతే తన చెప్పి నట్లంతా వింటుందని ఆ అత్త అభిప్రాయం. కాని దానికి తిప్పింగా తయారైంది. రెండవ కోడలు చదువుతున్నా మె వచ్చింది. ఈమె ఏ చేకవ ఏ పని చెయ్యాలో, అన్నీ నక్ష్రమంగా చేసుకోవచ్చుంది. తిరుబడి నమయంలో విజ్ఞానకు చదువు చెప్పింది. పైనికులకు ఉన్నట్లుంటు వున్నది. ఇవన్నీ దూదిన ఆత్మ-వివరము, విడియక అనేవి-శ్రవణం చదువు సంకల్పమీద ఆధారపడక,

వ్యక్తి మనస్తత్వాలపై ఆధారపడి వుంటాయని నిర్ణయించు కుంటుంది.

నాటిక చక్కగా నడిచింది.

22-4-63 తేదీ రాత్రి, నోరి నరసింహ శాస్త్రి రచించిన 'వీరబాన్' నాటిక హైదరాబాదు నుండి ప్రసారమైంది. గంటకుపైగా నడిచింది నాటిక. నిర్వహణ సరిగాలేదు. విమర్శకలిగింది.

రేడియోద్వారా ప్రసారమయ్యే నాటికలు, శ్రవణం శ్రవ్యనాటికలు కాబట్టి, వీటి ప్రసార కాలపరిమితి గంటకు మించకుండా వుండే వాగుంటుంది. దృశ్యమైతే, నాటకం మాడుగంటులు నడిచినా, నన్నిచోటా లను రంగస్థలమీద చూస్తూవుంటాము కాబట్టి, అంత విమర్శనిపించడం. శ్రవ్య నాటికలు, గంటకాలం వినటమే విమర్శా పుంటుంటుంది. అంతకుమించితే యింక చెప్పనవసరం వుండదు. అనలు ఎక్కువగా అరగంబుకు మించకుండా వుండటం ఉత్తమోత్తమము. గంటకాలం వుండాలనుకున్నప్పుడు, శ్రవణం సంభాషణలలోనే ఉండకపోకుండా, నాటకం నడిచేటప్పుడు, సంభర్షణికిగా 'స్పెషల్ ఎఫ్ఫెక్ట్స్' యిచ్చి, శ్రోతలను ఆకర్షించ గలిగితే, విమర్శలేకుండా వుంటుంది. ఈ సూచన రేడియో నాటికల నిర్వాహకులు గమనించగలిగింది.

పంజాబు

(3 వ కేటగోరీ)

వచ్చినది, అది అక్కాగతులకు విడికెడు విద్యము పెట్టవారుకూడ దానకర్లు తు విలిన పుణ్యతూములో నేడు లేకపోవటం నేటివిషయము.

పస్తులుండని పంజాబు

పంజాబులో పాఠకులలోకి ఎవరికి కరువులేదు. వస్తు అన్నమాట వారి వాక్య యములో మున్ను. పొడిమంటల సమృద్ధి ఈ రాష్ట్రంలో వున్నంత మరే ప్రాంతము లోనులేదు. గోతుములు, కొంతవరకు నది, తెనగలు మొదలగు కాయబాగాలు, వటానిలు ఇక్కడ ముఖ్యమయిన వంటలు. ఇక్కడి వంటకాలువలసిమెంటు చేయబడి పొంగిపొర్లుతూ దుండుతుకులతో దుము కుడు పొరుకుతున్నది. పంజాబు వంట కాలువల పొరుకులవల్ల 1940 నుండి ప్రత్యేక ప్రశంసకు పాత్రమైంది. లేని నీటిని తెప్పించుకుందామా అనేదానికన్న హెచ్చుగా ఉజ్జీ ఉరుతుండు అవసరమే నీటిని ఎట్లు వెదకనంపుకుందామా అన్నదే పంజాబీయుల మొదటి, అతి దిక్కు.

సైనిక జీవనం

పంజాబులో మధ్యతరగతి ప్రజలు ఎక్కువ. భవనంతులు లేకపోలేదు. యుద్ధ శీవనము వంట సంవత్సరాలనుండి ఆల వాటు పక్షంబువల్ల స్వరాష్ట్రాన్ని వదలి పోవుటకు ప్రజలు ఎంతమాత్రము వెను దీయరు. యూరపులో మన బంధువు గుండుచెప్పిన బర్మీ, ఇటలీ, రషియా, ఉర్గీలువని దూడకపోలేదు. కాదు కష్టాల కోర్కెగంటిదుత్రాగి వెనుకంబేయకుండా పోరాడే కారణము సైనికుని పౌరుషము, యుద్ధరంగంలోని కండకాలలోకూడ రేడి యాలు, బస్ట్రోములు, వైశ్యవనకారములు,

ఎల్లెటికే ప్రాయ్యులు మొదలగు సౌఖ్యము లతో దినానికి 25 రూపాయలకు తగ్గ కుండ అప్పుపెట్టించు ఆమెరికా ఇంగ్లీషు సౌలభ్యంలకు లేదన్నవంగతి సమర ప్రపం దానికి తేటతెల్లమే. హాలియూడ్ లో భార తీయకు మొనగాడని అతల్లి హేళనచేసి చేయవచ్చు. కాని పాశుచ్యవంటి యుద్ధ మామలలో అతడు దిండించిన రక్తము యొక్క కీర్తిచంద్రికలు యూరపుఅంధపు సమర చరిత్రలో అంకను మాసిపోలేదు.

ఇండియా యుద్ధపాతులంటూ బ్రిటిష్ పరిపాలనలో ఉండినవి. ఈ పాతులూడు కొని పంజాబులోని కెర్నలు, రాజధానపు టాల్కు మొత్తం సేనలో రెండు వంతులను ఆక్రమించుకొని లాభపడుతుంది.

సవీన యుద్ధ పాకడలలో హెచ్చు భాగము తెలివితేటలకు, మాక్కుతకు అవ సరగా అవ కాశాన్ని కల్పించి నందున లోగడ పెదవి విరువుకు బలియైన అరవల, మలకారియులు దాలముందుకు రాగలి గారు. ఇంతవరకు తెలుగువారి కుండిన కుండలో గుజ్జాలతోనే అలవాటు యథా తథంగా ఉన్నందువల్ల పటాలలో చేరే వారి సంఖ్య అందరికన్న అరు లెఖై. కొల్లు సేమ గాంధీకృము, అప్పటిని చూచు పానము, నియమ బద్ధముకాని ఎదురీత బతుకుతుకుల తొందరపాటు, అల్పసంఖ్యో షము మనకాళ్ళకు మనమే చేసుకొంటున్న బంధాలు.

ఏడా 20 కోట్లు

ఏటేట పంజాబురాష్ట్రానికి శీతకాల వల్లగాని, వీరసలవల్లగాని, మిలిలి రీ కంప్రాప్తంబల్లగాని, ఇతరమైన సైనిక సేవల వల్లగాని, వచ్చేవరుండి వది మొదలు 20 కోట్లవరకు సునాయానంగా లభించుతుండును. ఈ సందర్భములో సైనికవృత్తిలోని శీతాలను కనుగొనడం అవసరము.

సైనికోటోగ్రులు రెండురకాలు. (1) కాల్యాలము. (2) అసీనర్లు. మొదటివారు సడిచేవారు. రెండవరకం నడిపించేవారు. వీరికి అంగ్లవిద్య అత్యవసరము. వీరుకాక ఇంజనీర్లు, డాక్టర్లు, సిగ్నలర్లు, పూలీలు, రస్ట్రాలవేసేవారు, మేనిలవారు, మెకాని క్కులు ఉండనే ఉంటారు. అవలయుద్ధాన్ని నడిపించేది కాల్యాలమేకాని వారికి ఆపాయాన్ని తెలిపించేవారి అసీనర్లు. కాల్యాలానికి ఉన్నతవిద్య అవసరముండదు. కాల్యాలాన్ని ఇకా పెళ్ళాడే అంటారు. వీరికి వోజనవరక ఉద్యం. కనీసశీతం 60 మొదలు 100 వరకు ఉంటుంది. వీరిలోకూడ ఇమదార్ అని, హుబ్లీదార్ అని అంతస్థలుంటాయి. వీరిలోనుండి అసీనర్లుగా ఎక్కిపోవుటకు వీలుండదు. అసీనర్లు వోజనబర్లు తామే తరించుకో వలెను.

అసీనర్లలో తక్కువరకం రెండవ లెవెలెంటు శీతం రు 450; అ పై న లెవె డెంటు-శీతం 500; అ పై న కెప్టెన్ 600-900 వరకు;

ఇక కమాండర్ల శీతాలు ఈ విధంగా ఉంటాయి.వారికి 13 సంవత్సరాల సర్వీసు ఉంటుంది.

మేజరు 1050-1300 వరకు; కమాండరు ఉ వోగం లో 24 సంవత్సరాల నాకరి పూర్తి అవుతుంది; లెఫ్ డెనం లో కనల్ 1350-1500; కల్నల్ 1550-1750; బ్రెగడిర్ (3 మొదలు 5 వేల సైని కులకు అధికారి) 1850-2000; మేజర్ జనరల్ (15 వేల సైనికాధికారి) 2250-3000; జెనరల్ 3000 పైమాట. ఇంగ్లం డులో సాండ్ హరస్ట్ కాలేజీలో తరగిమ పొందిన జెనరల్ కరు. 5000; జెనరల్ కన్నపై వెట్టు వీల్డ్ మార్షల్. ఇతర సైన్య శీవనలో 3 లేక 4 అర్కీలు ఉండవలెను. ఒక్కొక్క అర్కీ 1 1/2 మొదలు 2 అక్షల వరకు సైనికులను కలిగి ఉంటుంది. ఒక్కొక్క డివిజన్ లో 12500 మంది సైనికు

లుంటారు. అర్కీ వి కు డు లో ప్రత్యేక గౌరవం కంటు. అందువల్లనే ఎంతటి గొప్ప రాజకీయాధికారాన్ని ఆ సుభ విం కు దుండినవ్యటి సైనిక బోధాను తగిలించు కొంటూనే ఉం పారు. ప్రపంచంలో వీల్లు మార్షల్లు ఇద్దరు ముగ్గురు ఉంటే ఎక్కువ.

నెత్తురు చరిత్ర

మొత్తంమీద పంజాబు పేర్కొనకగిన ఘోషి. గత 2 వేల సంవత్సరాలలో ఇక్కడ నిహతులైనంత ప్రాణికోటి మరేటూకాగ ములోను నశించలేదు. ఇక్కడ బరిగినన్ని యుద్ధాలు, పాతి సంపుర్ణాలు, మత కల హములు మరెక్కడును బరిగియుండలేదు. ఇక్కడ పొరినంత వీరకర్తము మరెక్క డును దిండలేదు. చరిత్రకు గోచరమైనంత వరకు మహాకారత యుద్ధము; తరువాత గ్రీకుల, రోమన్లు, సిథియన్లు, తురుష్కులు, పారశీకుల, పటానుల, మొగలులు, డోవిడి అక్బరులు; మొదటి, రెండవ, మూడవ పానిపట్టు యుద్ధరంగాలు; రణశిలో సింగరు ప్రదీపువారికి బరిగిన రెండు మూడు పోరా టాలు; సిక్కులకు బెరంగశికుకు కలిగిన సంపుర్ణాలు; మ హా రాష్ట్ర బాషీరాపు, మూఢపరాపుల యుద్ధాలు వీర కర్తనికమైన పంజాబును వీర భూమిగా మార్చినవి. 1948 లో ఇక్కడ బరిగిన లక్షలాది హిందూ మహమ్మదీయుల గొంతుకోతలు; నరకమానవ ప్రపంచాన్ని క్రయప్రాంతం లను చేసినవి. అటువంటి నెత్తురు చరిత్ర పంజాబుది.

ప్రక్కనున్న మహావేళవరులైన మహా ముదీయుల వరిసర ప్రాబల్యము వలన పంజాబుకు ఇన్ని కష్టాలు సమైలు వాప రించాయి. రాబోయ్యే యుద్ధాలలో ఈమట్టు ముడు అవేకాన్ని కలిగివలేదు కాబట్టి క్రొత్తయుద్ధ రంగాలు, నెత్తురు దాహాన్ని

కాంక్షించును గంగానదికి ఉత్తరపు వరి హస్త వైపుకు తమ నాలుకలను బాదబోసు దున్నవి. కలంగబోయ్యే కలహాలకు బరుగ బోయ్యే యుద్ధాలకు కారణాలు చేరు, పాక డలు చేరు, పరిణాలుకూడ చేరు.

పాలకడలివంటి భారతదేశం యుద్ధాలను చూచి, రెండు వందల సంవత్సరాలైనది మనకున్న లోపాలలో అదే బల పంతుంది!!

పంజాంగం

ఏప్రిల్ 24 తేదీ మొదలు మేనెల 28 తేదీవరకు వైశాఖమాసము.

వృష్టి - అర్ధ - అరిష్ట

కృషికనుకూంవృష్టి. భరణు కొంత వరకు సరసము. తుపాకాశములు సమా నము.

ముహూర్తములు

ఏప్రిల్ 29, మేనెల 2 తేదీ దినాహ ముహూర్తములు.

ఏప్రిల్ తిథులు

27 శని చవితి సా. 4-41 గం.వ
28 ఆది పంచమి మ. 2-58 గం.వ
29 సోమ వృష్టి మ. 1-43 గం.వ
30 మంగళ వస్తమి మ. 12-57 గం.వ

మేనెల తిథులు

1 బుధ అష్టమి మ. 12-40 గం.వ
2 గురు నవమి మ. 12-52 గం.వ
3 శుక్ర దశమి మ. 1-32 గం.వ

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

పంచాయతీ సమితి - తోటపల్లి గూడూరు

*****

పంచాయతీ ఆఫీసుబిల్డింగు నిర్మాణానికి

తెండరు నోటీస్

*****

ఈ క్రింద కనువరచిన పనికి రిజిస్ట్రేషన్ పూర్తైన ఏ. డబ్ల్యు. డిపార్టుమెంటు డిప్లొమరీవల్ల, వెల్లూరు - తోటపల్లి గూడూరు పంచాయతీసమితి, కంప్రాక్టర్లనుండి, యింకను పేరుపొందిన ఇంజనీరింగు కంపెనీలనుండి నిర్ణీతమైన తెండరు పొర ముల మీద 2-5-63 తేదీ సాయంకాలం 4 గంటలవరకు తోటపల్లి గూడూరు పంచాయతీ సమితి బ్లాకు తెవలెవమెంటు ఆఫీసరుగారిచే తోటపల్లి గూడూరులో తన ఆఫీసులో స్వీటులెండర్లు తినికోనబడును. కావలసిన వివరాలన్నీ తోటపల్లి గూడూరు బ్లాకు తెవలెవమెంటు ఆఫీసరుగారికివ్రాసి తెలిసికోవచ్చును. ఈ క్రింద 5-వ పేరాలో తెలిపిన చక్కారం తెండరుపొరం క్యయము, సెల్యూటాపు, చెల్లించిన వేరువేరు రసీదులు రెండున్ను ఒకవరది తెండరుదారులు తెండర్లు దాఖలు చేయవలెను. తెండరు పొరములు పొందుటకు ఆఖరుతేదీ 2-5-63- తెండరు పొరం క్యయం తోటపల్లి గూడూరు పంచాయతీ సమితి లెక్కకున్ను, సెల్యూటాపు సొమ్ము XII A. Sales Tax (Central Tax) అను లెక్కకున్ను చెల్లించవలెను.

(2) తెండర్లు అరెరాల అనగా 2-5-63 తేదీన సాయంకాలం 4-30 గంటలకు, హాటెన తెండరుదార్ల సమక్షమున తెండరువడును.

(3) తెండరుతోటి 5-వ పే రా లో తెలిపిన యిర్నెన్టు డిపాజిట్టు రసీదు గూడ అవసరపడవలెను. యిర్నెన్టు డిపాజిట్టు తోట పల్లి గూడూరు పంచాయతీ సమితి లెక్కకు చెల్లించవలెను. యిర్నెన్టు డిపాజిట్టు చెల్లించుటకు తెండర్లు అలోంబవడవు. యిర్నెన్టు డిపాజిట్టుకు వడ్డీ కాంటులు స్వీకరించబడవు. పైకం మాత్యమే అంద్యప్రచేలోని ఏ గవర్నమెంటు బ్యూరోవైనా చెల్లించవలెను.

(4) తెండరు పొరములు 20-4-63 తేదీనుండి 2-5-63 తేదీ వరకు తో. తి వ క్లి గూ డూ రు పంచాయతీ సమితి హెడ్ క్వార్టర్లు వద్దనుండి ఆఫీసు పనివేళలలో పొందవచ్చును.

(5) యిక్కాకంబాట్టు చెల్లించిన రసీదు ఒకవరకు ఉండని తెండరు దరఖాస్తులు అలోంబించబడవు.

పని పేరు	తెండరు ఏర్నెన్టు డిపా జిట్టు మొత్తము	తెండరు డాకు మెంటు క్రయం	వ్యవధి
వెంకనపాకంపల్ల పంచాయతీ ఆఫీసు బిల్డింగుకట్టుకు.	రూ. 160/-	రూ. 4-00 సెల్యూటాపు రూ. 0-08	2-5-63 తేదీ లోపల

—యం. యం. ద స్తగిరి - బ్లాక్ తెవలెవమెంటు ఆఫీసరు.

★★ ఇదీ లోకవృత్తం ★★

(3 కేసీ కొరవ)

విద్యదగలవారు. ఆ తర్వాత ఈ కలయికలకు మధ్య భాగవ్యం, సంపూర్ణ సందర్భాను సారాంగ పదునూ వుంటుంది. అతరువదిలో ఒకవిధాన సామరస్యంబుదిరి అన్ని ప్రాంతీయ కలయికలు ఒక ప్రపంచ ప్రభుత్వం క్రిందకు రాక తప్పదు.

ప్రస్తుతం బరాన్ కార్యదర్శిగా వుండే భాండ్ నడవడి అట్టి పరిణామానికి అనుకూలంగా వున్నది. అతడు లోకవృత్తం దని బావి దర్శకకారుడు నిర్వచనముగా సుడువగలడు.

అందరిలో ఒక విధితమైన నేరం జరిగింది. అతే దానిని తక్కువేత్ర తెర ప్రాండ్ రప్పెల్ నమర్చించాడు!

అటంబాంబులు వచ్చిపడితే జి వాన్ని రక్షించే రహస్యపతకం ఒకటి జి యిట వడినది. దీని లాభ్యం? అటంబాంబుల యుద్ధానికి బ్రిటిష్ సేన నిర్వహిస్తున్నది. దీనిబావం? అగ్రరాజ్యాల అటం దర్శి లన్ని బాటకాల!

అందువలన ఈ అగ్రరాజ్యాల కుతం బ్రాన్ని వెల్లడిచేసి బాగిలాలను జి యిట పెట్టిన 'కాంతిప్రియలైన గూఢచారులు' లోకోపచారం చేసినారుగనక వారి అప రాధం ఒక లెక్కలోనిదిగాకన్న లోకలో రప్పెల్ కావించెను.

కాని ప్రధానమంత్రి మాక్మిలకా, గృహ మంత్రి బ్రాక్ తమ కర్తవ్యాన్ని విస్మ రించక, సోదాలు-అరెస్టులు చేయించారు.

ఈ సమయంలోనే అపం ఆర్డర్ మాన్డ్రా నుండి లండన్ నగరానికి 11 వేల మంది జనం అటం ఆయుధాల స్థావరాలను నిర సేస్తూ ప్రదర్శనం చేశారు. అనేకసార్లు దీనికి పోలీసులకు ఘర్షణలు జరిగినవి. వీరి ప్రదర్శనాన్ని అండి స్టూ నిందించే సంఘాలవారి ప్రతినిధులతోనూ దీనికి ఘర్షణలు జరిగినవి. కాంతిని కాపాడడం పోలీసులకు పెద్దపనిపోయింది. (బ్రిటిష్ అటం ఆయుధస్థావరం ఆర్డర్ మాన్డ్రాలో వున్నది).

ఈ ప్రదర్శనల వారితో రెండు కక్ష లున్నవి - ఒకటి - అటంఆయుధ విరుద్ధ వ్యవం. ఇంకోకటి మాన్డ్రా అపంబం. కొన్ని అంకాలలో దీనికి అభిప్రాయలేదా

లున్నవి. అందువలన వీరు చేర్చేరుగా ప్రదర్శించారు.

ఒక 50 మంది బ్రిటిష్ సర్జాగ్రహంలు జర్మనీలో డబ్బుకోడోర్స్ విమానాశ్రయం చేరి, ఆ సమయంలో బ్రిటిష్ ప్రదర్శనాలలో పాల్గొనవలసినవారు లండన్ వెళ్ళేవరకు లామక్కడనుండి కడలమని అధికారకు తెలియజేసినారు. వారిని తిరిగి పంపవలె నని ఎంత ప్రయత్నించినా జర్మన్ అధికారకు అది తప్పక అధి తప్పకాలేదు.

ప్రపంచయుద్ధం (అటం ఆయుధాలలో) రాహుడవని ప్రజావాణిని పట్టించే ఈ సర్జాగ్రహం ఉద్యమం శ్లాగునియం.

ఇండోనిషియా ఎర్రదీవారితో పరస్పర పల్లాలాలు చేయడంబాది సుకర్నోదోరటి అర్థంకాక లోకం అల్లాడిపోయింది. అందుకు ఉపశమనంగా 'అమెరికా ప్రభుత్వ ముఖ్యుడైన హారిమన్ ఒక జపీరంగప్రకటనలో జ్ఞాపెను:

'ఇండోనిషియాకు అపసరం కలిగినపు డల్లా అమెరికా యోగక్షేమాల్పప్ర్యా సాయం చేయవలెను. ఆ సమయం వివర్ణించడం పెద్దపాఠకాటు. ప్రెసిడెంట్ సుకర్నో, ఇండోనిషియా ప్రభుత్వం నడిపే వారు పట్టుదలగల జాతీయవాదులు. డబ్బు వారినుండి విముక్తి వారు పొంది సోవియట్ రష్యా లేక కమ్యూనిస్టు వై నాకు వశమైపోవాలి. దా క్షర సుకర్నో చాల క్లిష్టపరిస్థితిలో కళ్ళ నడుపుతున్నాడు. రష్యావద్ద ఇండోనిషియా చాల సాయం పొందినది. ఎర్రదీ వై నావద్ద పొందలేదు. ఇండోనిషియా తవివ్యక్తనుగుర్చి సులభంగా ఒక పరిష్కారమార్గాన్ని సూచించాలము. మనకక్కడ అత్యంత ముఖ్యమనకమున్నది. క్రమేపీ మనము, వారు ఉమ్మడిగా యాలించి కృషిచేసి పరిస్థితి కలగవచ్చును. కమ్యూనిస్టుల పక్షకుల కంటే మన లావాలకు వారధికంగా నన్ని హితులుకాగలరు.'

మనదేశంలోనూ యింకా నాన అలైకామెంటునుపట్టుకుని మన దుంపటిని గంపకేతే బుధననావలి గమనించదగిన కొన్ని వాక్యాలనుబా హారిమన్ పట్టినారు. దాటిని వివరిం:

'ఇండోనిషియా సోవియట్ రష్యాలో తెంపు చేసుకుంటేనే అమెరికా ఆ సమయం సాయ వడవలెనని కొందరంటున్నారు. కాని, ఇండోనిషియా రష్యా సాయం చేస్తూ వుండడం మనకే మంచిది. అంటే గాక, పోయిన సంవత్సరం ఇండోనిషియానుండి వెళ్ళిన సైన్యం కమ్యూనిస్టులైనా యిప్పుడు మాస్కోలో కలహించడం ముహూవహం. ఆ రెండింటి మాడదీసేటందుకు సాయపడే దీ పనిని మనం చేయాలి. అందువలన రష్యాకు సంబంధించి ఇండోనిషియా అవలంబించే రాజనీతిలో మనమెట్టికోర్కూనూ పెట్టుకోరాదు. పరాయివారి తమదేశాన్ని భారతీయులు నడిపించుకోవలసలేదు. తమ తీవ్రపద్ధి వాన్ని లామే దిద్దుకుంటారు.'

ఇంకా వివరిం. 'ఇండోనిషియా' లిష్యా ఒక ఉమ్మక్కర్మాగారాన్ని నిర్మిస్తే, అంత వరకు ఇండోనిషియా అతివృద్ధి అమెరికా తదితర సహచరుల భారం తేలికయినదనుకోండి.'

వై నా-రష్యాలు గొడవపై హారిమన్ వ్యాఖ్యానం వివరించినది: 'వై నా జరుకున వడే పెద్దయుద్ధంవస్తే, రష్యా దాని సాయానికపోతే నేనాశ్చర్యపడను. అధికారివృద్ధి తదితర విషయములందు రెం డి కి అభిప్రాయలేఖలున్నా, వై నాకు తన మిలిటరీ ఒప్పందాన్ని రష్యా అవలంబకమానదు. వై నా కోరినంత గొప్పసాయాన్ని రష్యా యిప్పలేదుగనక మనస్వల్లం కలిగినది. అంతకు రష్యాసాయంకా ఆగింది. వ్యాపారంబా రెండుదేశాలకు దిగిపోయింది. అనప్పటికీ రెండి అతయం ఒకటే. ప్రపంచ మంతా కమ్యూనిజం మయంకానది తమ కమ్యూనిజం కేంద్రంగా వుండదు. అదెట్లా వున్నా, ఇప్పుడు రెండి పీర్చడిన విలే చాలు ప్రైవైసె వునివేస్తే పోయేదిగావు; కొంతకాలం వుండేవే. అణ్యత్వయుద్ధం సంధర్భమై రష్యాకంటే ఎక్కువ ప్రమాదానికి సిద్ధపడి ముందుకుకువలెనని వై నా అతిలాష. ప్రస్తుతం కమ్యూనిస్టు వై నా వద్ద అణ్యత్వ శక్తిలేదు. దాని కడి లతోమైతే మనము నిసనించే ఈ భూమం డలం మరింత అపాయకరమైన స్థితిలో వుంటుంది.'

ఇండోనిషియాలో తగా యి దా ము పెంది వుండడానికి సంపూర్ణంగా కారకురాలు వై నా అని ఇండోనిషియా సంబంధించిన (ఈ మాట ఆ స వచ్చు నా?) ఎర్రదీవారు అందించారు. లోకంలో యింకా ఎవరి వై నా వై నా పాత్రయిడల వీవరంత సంశయ ముంకే, ఈ అండింపును గమనించండి.

అట్టివై నాను దా రి కి తేవలెనని మన ప్రధానమంత్రి ఇండోనిషియా అత్యున్నతైన సుకర్నోని, ఈజిప్టు ప్రధానమంత్రి అయిన అలీసాద్రిని అర్థించినందుకు మన పెద్దలు కొందరు అక్షేపించారు.

అదెట్లా వున్నా, ఇటీవల తన సమయం వచ్చిన వై నా అత్యున్నత సుకర్నోకు సంప్రదించి, మనవిషయమై ఒక కలయిక ప్రకటనలో కొంత ప్రస్తావన జరపడమై నది. కొలంబో రాజ్యాలు కల్గించిన సర్వాప సందర్భాన్ని వుతస్మరించుకుని ఇండోనిషియా - వై నాలు ముఖాముఖీ చర్చించుకుంటే మంచిదని అందులో వున్నది.

ఇక అలీసాద్రి వై నాకు పోనున్నాడు. చూచాం అయినకేవలము దొరుకుతుందో?

ప్రభుత్వ పశు క్షేత్రాలు
(ముంబై కేసీ కొరవ)

నికీ సశరీరంగా వెళ్ళిపోయాయి. 15 వెలల పాటు యీ పనికొన పశువులను మేవ దానికి పారం దా రి కి అనవసరముగా రూ 10,427 లు అర్జయింది. సామా

న్యంగా యిలాంటి విషయాలలో రెండు వెలలకన్నా పై ఆ దిబా దుల అనుమతికి వ్యవధిపట్టడం. మరి యీ విషయంలో యింతటి అనిర్వచనీయమైన కాలహరణం. తత్ఫలితంగా ప్రభుత్వానికి కల్గిన నష్టానికి వాళ్ళకే యెవరిదని తేల్చేట్టు? విధి నిర్వహణలో అలసత్వముకు కారకులైనవారి యెడ ప్రభుత్వం యింతటవై నా చర్చికిను కుంటుందా అని ప్రశ్నించకుండా పొయిషి ఉద్యమాన్ని ప్ర జ లె లా ప్రోత్సహించ గలరు?

ఇక తెలంగాణాలోని హనుమంతపాక పొడి పరిశోధనా కేంద్రంలో అంతా అయో మయమే! 1960-61 లోకంటే 1961-62 లో యీ కేంద్రంలోని పశువుల సంఖ్య తక్కువ. పశువులు పొడియిచ్చిన రోజులు యెక్కువ. అయినా పశుపోషణవ్యయం మాత్రం 312 వెలు నుండి 372 వెలుకు పెరిగింది. వెలకు 5 వేల రూపాయలు అదనంగా "మేయడం" (అది యెవరైనా గానిండి) జరిగించున్నమాట. అదేవిధంగా పాలు వికిరణ రోజుల సంఖ్య యెక్కువ అయినా, పరమాసంమాత్రం 12 లక్షల 51 వేలనుండి 10 లక్షల 59 వేలకు తగ్గి పోయింది!

అదేమంటే, యిది వ్యాపార కేంద్రం గాదు, పరిశోధనా ప్రయోగ కేంద్రం అని అందువల్ల మేక వగైరా అభ్యుదయం అని అధికారులు అంటారు!

ఇవంతా చూస్తుంటే, కాస్త్రోక్షంగా యెదో చెయ్యబోతే, యెదో అయిందన్న సామెత జ్ఞప్తికి వస్తుంది. ఇలాంటి అధికార దుకారాలు, దుర్వ్యయాలు, కైంకర్యాలు వర్షిక్ అకౌంట్ కమిటీనివేదికలో ఇంకెన్నో ఉన్నాయి. కాని యెవరో అన్నట్లు ప్రభుత్వానికి కండ్లు, చెవులు, నోరుకూడా లేవేమా!

హెచ్చరిక

దొంగముత్యాల కన్నయ్య - పాలపర్తి ఆంధ్రాభిమ్య సత్రం వెనుక C. A. S. No. 116 లోని భూమి అమ్మబాపు విషయమై విజ్ఞప్తి.

యిందుమూలముగా యావన్నంకి తెలియజేయక పేమనగా: నెల్లూరు Bit II C A S. నె 116 లో వాన మాక్కు- అనుభవములో మూడు 50 సంవత్సరములుగావున్న కొంతై రెండు తెంట్లు ధూమిని ఇటీవల ఆక్విలేషను కోస్తమై ప్రత్యేక భిన్నముచేసి వా ఫాసింగు మేనకు గవర్న మెంటువారు రాళ్ళు వాటియిచ్చి. పదరు ప్లక లో వా ఫాసింగు తీసివేయించి, పర్వరా క్షువు వూతతీసి ఆక్రమముగా దొంగము తెట్టి కన్నయ్య ఆక్రమించే యున్నాడు. అంతేగాక పదరు ప్లకమును విక్రయించుటకు మేక పన్నా మా ము లో నున్నట్లు తెలియచున్నది. యెవరైనా మోసపోయి విక్రయించుకొనినచో కాగల వద్దమునకు సేవ దాఖ్యము కావాలను. ఆచ్యుట ఏ ప్లకము ఎవరు కొనుగోలు చేయవలచుకొనినపుటికీ వా లాటుకు కొంతై రెండు తెంట్లు ధూమికిగల మాన్డ్రాకాళ్ళు యాచుకొని, చేనుకోవలసినదిగా విజ్ఞప్తి.

ఇట్లు,
సి. ఆర్. కన్నయ్య తెట్టి,
మిల్లటినరు, 25-4-63.

ట్రెడ్ మార్కు

నిర్మల
Special

రెడ్ లబలు కాఫీ పొడి
కాఫీ పొడి అకోరీ కలసియున్నది
కాఫీ 80% అకోరీ 20%
నిర్మల కాఫీ వర్షుని
ట్రంకు రోడ్డు నెల్లూరు.

ఒకవారమునకు సరిపోవు కాఫీపొడి మాత్రమే కొనండి.

పట్టిన చీరల్లా బంగారం
పెండ్లిండ్లకు కావలసినవన్నీ వున్నవి.

సిల్క్ స్ట్రాస్

ట్రంకురోడ్డు పోస్ట్ : 52 నెల్లూరు